

GÜÇLÜ VE İSTIKRARLI BÜYÜME OLACAK

TÜRKİYE Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu, Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) planlanan adımların, Türkiye'yi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacağını belirterek, "Böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağını düşünüyoruz" ifadesini kullandı. Hisarcıkloğlu "Türk iş dünyası olarak ülkemizin hedefleri doğrultusunda tüm gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz" dedi. 5'te

TÜRKİYE'Yİ 2023 YILINA HAZIRLAYACAK

EKONOMİSTLERİN tersine iş dünyası temsilcileri yeni YEP'ten umutlu olduklarını ve beklenmedik olumsuzluklar olmadığı takdirde programın Türkiye'yi 2023 yılına taşıyacak güçte olduğunu söylediler.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (**TOBB**) Başkanı Rifat Hırsarcıklıoğlu, YEP'in planlanan adımların, Türkiye'yi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacağını belirterek, "Böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağını düşünüyoruz" dedi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, YEP'i ayakları yere basan iyi hazırlanmış bir program olarak nitelerken, aynı programla zor dönemde birçok zorlukların aşıldığını kaydetti.

İstanbul Ticaret Odası (**İTO**) Başkanı Şekip Avdagiç ise, yeni YEP'i Türkiye'nin 100'üncü yıl hedeflerini yakalayan bir program olarak nitelendi. Avdagiç, programın virüs sonrası dünya ile yarışa daha erken başladığının göstergesi olduğunu belirtti. Avdagiç ayrıca, "Programda ortaya konan perspektife uygun olarak, cari işlemler açığında bir iyileşme eğilimine gireceğimizi de öngörüyoruz" dedi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı **Erdal Bahçivan**, yapısal sorunlara ışık tutması açısından programın umut verdiğini bildirdi. **Erdal Bahçivan**, Programın, odağında ihracatın olduğu sürdürülebilir büyümeyi ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracattaki payının artırılmasının hedeflendiğini belirterek, "Bu hedef doğrultusunda Türk Eximbank için çizilen yeni misyon çok önemli" değerlendirmesini yaptı.

MÜSİAD Genel Başkanı Abdurrahman Kaan da, yeni YEP ile ekonomideki birçok sorunun tespitinin yapılmakla kalmayıp gerçekçi tedbirlerin de ortaya konulduğunu ve programı Türkiye'yi 2023 yılına hazırlayacak bir beyanname olarak gördüklerini belirtti. Kaan, YEP'te yer alan büyüme, finansal istikrar ve makro ekonomik yaklaşımların güçlü ekonomiye gidişi kolaylaştıracağını kaydetti.

Abdioğulları İhracatın Devler Ligi'nde 109 Basamak Yükseldi

Abdioğulları bünyesindeki Filpa Ambalaj ve Dış Ticaret A.Ş., TİM'in "En Başarılı İlk 1000 İhracatçı" listesinde, 109 basamak birden yükselerek, 307'nci sırada yer aldı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından açıklanan "Türkiye'nin En Başarılı İlk 1000 İhracatçısı" listesinde, Abdioğulları Plastik Ambalaj Sanayi A.Ş., hızlı yükselişini sürdürdü. Abdioğulları bünyesindeki Filpa Ambalaj ve Dış Ticaret A.Ş., 109 basamak birden yükselerek, 307'nci sırada yer aldı.

Memleketi Kayseri'den Adana'ya gelerek çuval ticareti yapan babaları merhum Âbdi Sütcü'nün 1963 yılında çuval ticareti yaparak temellerini attığı ve bugün 4 kardeş tarafından yönetilen Abdioğulları firması, 4 kıtada 50 ülkeye ihracat yaparken, Adana Hacı Sabancı Organize Sanayi Bölgesi'ndeki (AOSB) 8

tesiste 1.600 kişiye de istihdam sağlıyor.

TİM'in "İhracatın Devler Ligi" olarak tanımlanan listesinde; 2011 yılı ihracatıyla 885. sırada bulunurken istikrarlı yükselişini her yıl daha da artırıp, 2018 yılı ihracatında 416'ncı olan Filpa; 2019 ihracatında, global ölçekte yaşanan zor sürece rağmen bu kez 307'nci sırada yer alarak bir kez daha dikkatleri üzerine çekti.

ZOR KOŞULLARA RAĞMEN

Abdioğulları A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi. FILPA Dış Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı ve aynı zamanda Adana Sanayi Odası (ADASO) Yönetim Kurulu Üyesi Salih Sütcü, zor koşullara rağmen

elde edilen başarıyı değerlendirdi. Sütcü, artan işçilik maliyetleri, değişen parite ve kur dalgalanması gibi zor süreçte ihracatlarının arttığını belirterek, "Babamızın ticaretini yaptığı ürünleri bugün üretiyor ve ihraç ediyor olmak bize ayrı bir gurur veriyor. Ondan bize kalan en önemli değerimiz olan ticaret kültürü bu yolculukta bize yol gösteren en önemli kılavuzumuz olmuştur" dedi.

YENILENEBİLİR ENERJİYE YATIRIM

Salih Sütcü, kuruluşlarından bugüne teknolojiyi yakından takip ettiklerini, ürün gamını sürekli genişlettiklerini, Türkiye'nin ithalatını yaptığı ve bu nedenle döviz kaybına uğradığı ürünlere odaklandıklarını belirterek, şöyle devam etti:

"Ayrıca Abdioğulları A.Ş. olarak; hem çevreyi koruma hem de enerji maliyetlerini düşürmek amacıyla ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemini kurduk. İlk yatırımı olan 1 MW'lık Güneş Enerjisi Santralini (GES) 2016 yılında devreye almış ve aradan geçen zaman içerisinde yaptığımız yatırımlar ile GES gücünü 3 MW'a çıkardık. İçinde bulunduğumuz 2020'de ise ABCO olarak GES gücünü toplam 15 MW'a çıkarmış bulunmaktayız."

İSO'DA DA YÜKSELİŞTE

Türkiye'nin en parlak 100 şirketi arasında yer alan, sektöründeki büyük dokunmuş ve örülmüş plastik ambalaj üreticilerinden Abdioğulları Plastik Ambalaj Sanayi A.Ş.; İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl Temmuz ayında

'KURA BAKMIYORUM' DEDİ, DOLAR 7.85 OLDU

Bakan konuştu
dolar yükseldi

EKONOMİ Bakanı Albayrak'ın 2021-2023 yıllarını kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) tanıtırken "Bakmıyorum" dediği dolar rekor tazeledi. Büyüme hedefi yüzde 5'ten binde 3'e indirildi. İşsizliğin resmen artacağı açıklandı. 2023 için vaat edilen 2 trilyon dolarlık ekonomi, 1 trilyon 125 milyar dolarlık sapma ile 875 milyar dolara çekildi. »**11'de**

Berat
Albayrak

2023 yılını da içine alan 'Yeni Ekonomi Programı', bilindik tanıdık vaatlerle açıklandı

İşsizlik 'resmen' artacak

"İyimserlik" dolu yeni YEP'e göre resmi işsizlik oranı, 2020'de yıllık yüzde 13.8'e çıkacak. 2021'de yüzde 12.9, 2022'de yüzde 11.8 ve 2023'te yüzde 10.9 olacak.

Önceki adımla Orta Vadeli Program (OVP), güncel adımla Yeni Ekonomi Programı (YEP), Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından dün nihayet açıklandı. Albayrak, konuşmasına "Temamiz yeni dengeleme, yeni normal, yeni ekonomi" diye başlasa ve "Program, ekonomide salgın etkisiyle ortaya çıkan bu finansal ve makro ekonomik dengesizlikleri nasıl mücadele edeceğimizi ortaya koyacak" dese de açıklanan YEP, bir kez daha toplumun geniş kesimlerine işsizlik ve hayat pahalılığı vaat etti. Ayrıca "esnek çalışma" yine gündeme getirildi.

En milli hükümet!

Bu açıdan en dikkat çekici tahminler, çalışma hayatıyla ilgili. Fazla iyimser olsa da işsizliğin 2020'de yüzde 13.8'e yükseleceği YEP'e resmen ilan edildi. Ayrıca işgücüne katılım oranı yüzde 42.2'ye düşecek. Emekçinin gelirini hızla ertelen enflasyon ise yine iyimser tahmini yüzde 0.3 olarak açıkladı. Ancak Albayrak, YEP'in salgında büyük bir ikinci dalga olmayacağı ve dünya ekonomilerinin tekrar kapanmayacağı var sayımı ile hazırlanmış dikkat çekerek bu baz senaryo dışında kötü senaryoları da değerlendirdiklerini söylemeyi ihmal etmedi.

Buna göre kötümser senaryoda ekonominin bu

yılı yüzde 1.5 küçüleceği, gelecek yıl ise büyümenin yüzde 5.8 yerine yüzde 3.7'de kalacağı tahmini yer aldı. Yatırım harcamalarının ise bu yıl yüzde 2.2 azalmayla kapatacağı YEP'te yer aldı.

Ekonomi dışı reform

Ayrıca Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak'ın açıklama yaparken kullandığı şu vurgu ise AKP'nin geçmişle bitmeyen hesaplaşma çabasını da bir kez daha ortaya koydu: "Küresel salgın başta olmak üzere birçok krizden alınmızın akı ile çıkarak 2019 ve 2020 yıllarında hayata geçen projelerimizle Türkiye'nin milli ekonomiyi temellerini atıyoruz."

Öte yandan OVP ile ilgili olarak TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, "Ekonomideki durum ve küresel gelişmelerin doğru tespit ve teşhis edilerek gerçekleştirilen ve hedefler ortaya konulduğunu düşünüyorum" derken ISO Başkanı Erdal Bahçıvan, "umut verici perspektif" nitelemesi yaparak "Finansal istikrar için stratejik reformların yapılmasının vurgulanması, kaynakların daha verimli bir şekilde kullanılacak olması, sanayimiz ve ekonomimiz için son derece önemli" dedi. TÜGİAD Başkanı Alirıza Şoğlu ise ekonomiyi dışı yapısal reformlarla desteklenmeyen ekonomik tedbirlerin yeterli kadar yararlı olmadığını ifade etti.

• Ekonomi Servisi

Bütçe 239 milyar lira açık verecek

Yeni OVP'deki gerçekleşme tahminine göre, salgının da etkisiyle bütçe bu yıl 239 milyar TL açık verecek. Geçen yılki OVP'de hedef 139 milyar TL idi.

Temel veri	2020		2021		2022		2023	
	Eski OVP	Yeni OVP	Eski OVP	Yeni OVP	Eski OVP	Yeni OVP	Eski OVP	Yeni OVP
GSYH (Milyar TL)	4.872	4.851	5.484	5.644	6.310	7.201	7.201	7.201
GSYH (Milyar \$)	812	702	856	735	801	875	875	875
Gelişme hızı (%)	5.0	0.3	5.0	5.8	5.0	5.0	5.0	5.0
Kişi başına gelir (\$)	9.738	8.381	10.144	8.661	9.317	10.033	10.033	10.033
İşgücüne katılım (%)	53.4	49.6	54.0	51.2	51.7	52.4	52.4	52.4
İstihdam (%)	47.1	42.7	48.3	44.6	45.6	46.7	46.7	46.7
İşsizlik (%)	11.8	13.8	10.6	12.9	11.8	10.9	10.9	10.9
İhracat (Milyar \$)	190	166	202	184	198	217	217	217
İthalat (Milyar \$)	232	204	247	223	240	256	256	256
Carli denge (Milyar \$)	-10	-24	-7	-14	-5	1	1	1
Carli denge/GSYH (%)	-1.2	-3.5	-0.8	-1.9	-0.7	0.1	0.1	0.1
TÜFE	8.5	10.5	6.0	8.0	6.0	4.9	4.9	4.9

Merkezi yönetim bütçesi	2020		2021		2022		2023	
	Eski OVP	Yeni OVP	Eski OVP	Yeni OVP	Eski OVP	Yeni OVP	Eski OVP	Yeni OVP
Gider (Milyar TL)	1.095	1.212	1.197	1.346	1.456	1.573	1.573	1.573
Gelir (Milyar TL)	957	973	1.039	1.101	1.208	1.326	1.326	1.326
Açık (Milyar TL)	139	239	158	245	249	247	247	247
Açık/GSYH (%)	2.9	4.9	2.9	4.3	3.9	3.5	3.5	3.5

Ekonomistler geçmiş yılların hedeflerini de hatırlatıyor

2 trilyon dolarlık vaat unutuldu

Yeni OVP da da YEP ile ilgili en dikkat çekici değerlendirmelerden birini Altınbaş Üniversitesi'nden Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu yaptı. Sosyal medya hesabında açıklama yapan Kozanoğlu, AKP'nin eski hedeflerini hatırlatarak şöyle yazdı: "Ekonomide bazen hedeflerden şaşılabilir! Ancak hatırlayalım 2023'te Cumhuriyetin 100. yılında 2 trilyon dolarlık bir ekonomi vaat ediliyordu. YEP'te 2023 tahmini 875 milyar dolar. Tam

1 trilyon 125 milyar dolarlık bir sapma söz konusu. İşte AKP'nin ekonomide başarı hikâyesinin hazin sonu!" Berlin Üniversitesi'nden Doç. Dr. Ümit Akçay, "Sonunu bildiğimiz filmi yine de neler olacak acaba diye izlemek. Yeni yine yeniden" yorumunu yaparken Yeditepe Üniversitesi'nden Prof. Dr. Veysel Ulusoy, "YEP bir program değil, beklentilerin makyajlanması. Büyüme beklentileri sermaye stoku ve istihdam verilerinin var-

lığı nokta kapsamında sağlıklı değil. Bu haliyle bile 11. Kalkınma Planı'nda beklentilerin yabana atıldığını görüyoruz" dedi. İstanbul Ticaret Üniversitesi'nden Doç. Dr. Öğüz Demir ise mizah dolu bir dille OVP'yi şöyle özetledi: "Bizim plan yapmamız lazımdı. Yaptık. İster inanın, ister inanmayın! Herkes bir süre daha başının çaresine baksın, enflasyon, işsizlik ve kura ilişkin yapabileceğimiz bir şey yok. Sermaye bir çıkılım, tekrar bakarız."

Dolar 7.85 lira, Avro 9.21 lirayı aşarak dün yeni zirve seviyeleri oluşturdu

Döviz de Albayrak'a bakmıyor

Mali piyasalar dün yine hareketli bir gün geçirdi. Dolar ve Avro yeni rekor seviyeleri oluştururken Türk Lirası'ndaki erime de sürüyor. Dün yaşanan erime ise özellikle Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak'ın, YEP'i açıkladığı toplantı sonrası gazetecilerle buluşmasında söylediği ifade edilen şu sözlerden sonra daha da önemli hale geldi:

"Döviz kuru benim için hiç önemli değil. Hiç işin o tarafına bakmıyorum. Sanayi sağlam, üretim tarafı sağlam. Kur meselesinden en kârlı çıkan biz olacağız, çünkü artık kurun kontrolü bizim elimizde." Görünen o ki döviz de Albayrak'ın açıkladığı OVP'ye bakmıyor.

Ortalama 6.91 TL

Ekonomist Uğur Gürses de sosyal medya hesabından bu konuda şu vurguyu yaptı: "Rezervleri erittikten sonra TL'nin yüzüne bakamamak paha biçilmez. Döviz kuru dediğiniz TL'nin değeridir. Ekonomiyi yöneten, ulusal paranın değerine ne olduğuna dair 'Benim için önemli değil' demez..."

Prof. Dr. Yalçın Karatepe de

şunları söyledi: "Bakanın 'döviz kurlarına hiç bakmadığını' bilen danışmanlar, kurları da kafalarına göre 'YEP'e dahil etmiş olmalılar'."

OVP'deki TL ve dolar bazlı verilerden yapılan hesaba göre ortalama dolar kuru, bu yıl 6.91, 2021'de 7.68, 2022'de 7.88 ve 2023'te 8.02 lira olacak. Dolarlardaki küresel güçlü seyir, TL cinsi yatırım araçları üzerinde dün bir kez daha değer kaybı ve negatif ayrışma getirdi. Merkez Bankası'nın sürpriz faiz artışı ve bununla beraber BDDK'nin swap kısıtlamalarını ve aktif rasyosunu gevşetme adımlarına rağmen TL'de değer kaybı belirginleşti. Ayrıca Azerbaycan ve Ermenistan gerilimi de etkisini sürdürüyor.

Borsa yükseldi

Dün dolar 7.7919-7.8561 lira, Avro 9.0470-9.2165 lira arasında, sert iniş çıkışlı bir gün geçirdi. Borsa İstanbul 100 Endeksi ise gün içinde 1120-1132 puan arasında hareket ettikten sonra günü yüzde 0.19 yükselişle kapattı. • Ekonomi Servisi

Fotograf: Arşiv

İş dünyası YEP'e destek verdi

▲ Hazine Bakanı Albayrak'ın açıkladığı 3 yıllık yeni ekonomi programına iş dünyasından destek geldi.

TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu, reel sektörün, KOBİ'lerin, üretici ve yatırımcıların destekleneceği adımları memnuniyetle karşıladıklarını belirtti. **İTO** Başkanı Şekip Avdagiç, "Türkiye ekonomisi için yeni bir patika oluşturuyor" derken ekonominin potansiyellerine uygun bir büyümenin hedeflendiğini, Türkiye'nin makro hedeflerine ve güncel sorunlarına yeni açılımlar getirildiğini söyledi.

İSO Başkanı **Erdal Bahçivan** ise YEP için 'umut verici' ifadesini kullanırken, "Türk EXİMBANK için çizilen yeni misyon çok önemli. Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası aracılığıyla KOBİ'leri daha rekabetçi hale getirecek önlemlerin öngörülmesini değerli buluyorum" dedi.

İŞTE 3 YILLIK EKONOMİ ROTASI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak üç yıllık Yeni Ekonomi Programı'nı açıkladı. Programın ana teması 'Yeni dengeleme, yeni normal, yeni ekonomi' olarak tanımlandı. Hedef, büyümeyi kısa vadede yüzde 5'in üzerine çıkarmak.

GEÇMİŞ YERİNE GELECEK

- Kamunun yönlendirdiği fiyat ve ücretlerde geçmiş enflasyon yerine YEP enflasyon hedeflerine göre ayarlamalar yapılacak.
- 'Hızlı işe dönüş desteğiyle' işsizlerin işgücüne çabuk dönmeleri teşvik edilecek.

İSTİHDAM KOLAYLAŞACAK

- 25 yaş altı ile 50 yaş üstünün istihdamını kolaylaştırmak için daha esnek koşullar sağlanacak.
- Uzaktan çalışma dahil esnek çalışma biçimlerinin uygulanabilmesini arttırmak için mevzuat tamamlanacak.

YERLİ ÜRETİME DESTEK

- Kredi kullanım süreçleri iyileştirilecek ve kredilerin amaçları doğrultusunda kullanılması sağlanacak.
- Yerli üretimi desteklemek için ithal yoğunluğu yüksek ürünlerin vergi oranları gözden geçirilecek. >> 6'da

HAZİNE BAKANI ALBAYRAK 3 YILLIK YENİ EKONOMİ PROGRAMINI AÇIKLADI

GELECEĞİ KURACAK POLİTİKA TEDBİRLERİ

» Kamunun yönlendirdiği bazı fiyat ve ücretlerde gecmiş enflasyon yerine YEP enflasyon hedeflerine göre ayarlamalar yapılacak, böylece enflasyonda atalet etkisi sınırlanacaktır.

» 'Hızlı ise dönüş desteğiyle' işsizlik ödeneğinden yararlandıkları kişilerin işsiz kaldıkları sürenin azaltılması ve işgücüne daha cabuk geri dönmeler teşvik edilecek.

» 25 yaş altı gençler ile 50 yaş üstünde olan çalışanların istihdam edilebilirliklerini koruyabilmek için daha esnek koşullar sağlanacak.

» Kredi kullanımına ilişkin süreçlerin iyileştirilmesine ve kredilerin verilmiş amaçları doğrultusunda kullanımından yararlanmasına yönelik çalışmalar devam edilecek.

ESNEK ÇALIŞMA MEVZUATI

» Koronavirüs salgını sonrası ihtiyaç duyulan uzaktan çalışma dahil, mevzuatta tanımlanan ancak uygulama alanı bulamayan esnek çalışma biçimlerinin uygulanabilirliğini arttırmaya yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacak.

RADAR KURULACAK

» Vergisel işlemlerde uzaktan denetim ve risk bazlı incelemelerin yaygınlaştırılması için 'Risk Analiz Değerlendirme ve Araştırma' (RADAR) Sistem kurulacak, farklı veri kaynaklarından edinilen bilgiler RADAR sisteminde toplanacak, risk senaryoları oluşturulacak ve modelleme yapılacak.

YERLİ ÜRETİME DESTEK

» Yerli üretimi desteklemek amacıyla ithal yoğunluğu yüksek ürünlerin vergi oranları gözden geçirilerek bu ürünlerin ithalatının azaltılmasına katkı sağlanacak.

İŞTE EKONOMİNİN YENİ ROTASI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, ana temanın 'Yeni dengeleme, yeni normal, yeni ekonomi' olduğu 2021-2022-2023'ü kapsayan üç yıllık 'Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) açıkladı. Albayrak, büyümede iki senaryo hazırladıklarını belirterek, iyimser senaryoda bu yıl ekonominin yüzde 0.3 büyüyeceğini belirtti. Kötümser senaryoda ise bu yıl yüzde 1.5'lik bir daralmanın söz konusu olacağını ifade etti.

Turizmin kaybı 25 milyar dolar

PROGRAM dönemi sonunda cari işlemlerde kalıcı olarak denge testi etmeyi amaçladıklarını ifade eden Berat Albayrak, "Bu yıl cari fazla vererek başladığımız, turizm gelirlerindeki beklenmedik daralmanın ve global altın talebine paralel olarak hızlı bir şekilde artan net altın ithalatının etkisiyle yılı cari açık vererek kapatacağız" dedi. Albayrak, yaptıkları hesaplamalara göre, koronavirüs salgınının net turizm gelirleri üzerindeki azaltıcı etkisinin 25 milyar dolar, net altın ithalatı üzerindeki yukarı yönlü etkisinin ise 12 milyar dolar seviyesinde olduğunu söyledi.

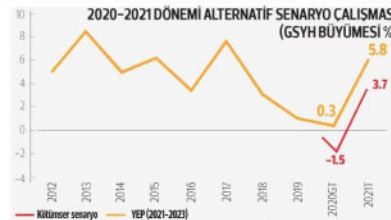
Altın ithalatı ve turizm etkisi

ALTIN ithalatını bir ithalat olarak görmediğine dikkat çeken Berat Albayrak, "Gecici etkiler hariç bakıldığında 2020 yılında 12.4 milyar dolar, yani milli gelirimizin yüzde 1.7'si kadar cari fazla verdiğimizizi hesaplıyoruz. Sadece altının ve turizmin normal performansına baktığımızda 2020 yılında normal şartlar altında cari fazla vererek kapattığımız bir yıl olarak geçecekti. Altını koyduğumuzda da sadece turizm normal performansla gerçekleşmiş olsaydı 0.1'lik bir artıyla yine cari fazla vererek kapatacağız bir yıl olacaktı. Cari işlemler dengesinin GSYH'ye oranının 2021 ve 2022 yıllarında sırasıyla yüzde 1.9 ve yüzde 0.7 olarak açık vermesini, program dönemi sonunda ise bu atılan adımlar, stratejik reformların da etkisiyle fazlaya dönmesini, kalıcı bir şekilde döngüsel noktada döndüğünü öngörüyoruz" diye konuştu.

HAZINE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, dün düzenlediği basın toplantısı ile 3 yıllık 'Yeni Ekonomi Programı' açıkladı. Yeni ekonomik planla ilgili olarak ana temanın 'yeni dengeleme, yeni normal, yeni ekonomi' olarak belirlendiğine dikkat çeken Albayrak, makroekonomik tahminleri salgında büyük bir ikinci dalga olmayacağı ve ekonomilerin kapanmayacağı varsayımı ile hazırladıklarını vurguladı. Bu yılın tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0.3 olarak gerçekleşmesini öngördüklerini söyleyen Albayrak, 2021 yılında, ertelenen tüketim ve yatırımların devreye girmesi ve turizm gelirlerindeki normalleşmeyle birlikte büyümenin yüzde 5.8 olmasını tahmin ettiklerini belirtti.

% 5 BÜYÜME PATİKASI

Albayrak, "Sonraki dönemde de büyümenin yüzde 5 seviyesinde seyretmesi, Türkiye'nin yüzde 5 büyüme patikasına evrilmeye başladığını gösteriyor. Bu büyüme hedeflerine ulaşmak için program döneminde her zaman vurguladığımız şekilde ihracata, katma değerli üretime ve istihdamla özellikle bu dönemde çok daha fazla yoğunlaşacağız" diye konuştu. Albayrak, 2020-2021

dönemi için alternatif senaryo çalışmalarını da yaptıklarını ifade ederek, "Onarı riskleri elbette göz ardı etmiyoruz. Kötümser bir senaryoda da 2020 yılının sonuna doğru ve 2021 yılına etkilerine baktığımızda olabilecek bir eksi 1.5'ten 2.1 puan altında kalacak yüzde 3.7 seviyesinde büyüyebileceğini değerlendiriyoruz" dedi.

YILLIK 1 MİLYON İSTİHDAM

Albayrak, program dönemi boyunca istihdamın yıllık ortalaması 1 milyon 336 bin kişi artması ve iş gücüne katılım oranlarındaki artışa rağmen işsizlik oranının kademeli olarak gerileyerek 2023 yılında yüzde 10.9 seviyesinde gerçekleşmesini öngördüğünü söyledi.

Fiyat istikrarının sağlanmasını ve enflasyonun kalıcı olarak düşük tek hananeli seviyelere indirilmesini öncelik olmaya devam ettiğini anlatan Albayrak, "Enflasyonun 2020 yılı sonunda yüzde 10.5'e gerilemesi, 2021 yıl sonunda yüzde 8 olarak gerçekleşmesi, program dönemi sonunda ise yüzde 4.9 düzeyine gerilemesi hedeflenmektedir. Para ve maliye politikalarının güçlü eğilimlerinin sürdürülmesi enflasyondaki düşüş eğilimini belirleyici olacak" diye konuştu.

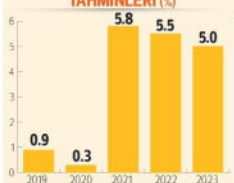
YILLIK 1 MİLYON İSTİHDAM

Albayrak, program dönemi boyunca istihdamın yıllık ortalaması 1 milyon 336 bin kişi artması ve iş gücüne katılım oranlarındaki artışa rağmen işsizlik oranının kademeli olarak gerileyerek 2023 yılında yüzde 10.9 seviyesinde gerçekleşmesini öngördüğünü söyledi.

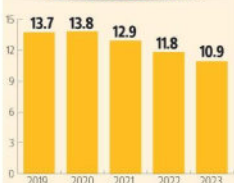
YILLIK 1 MİLYON İSTİHDAM

ve güncel sorunlarına yeni adımlar getiriliyor. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçecioğlu, YEP'teki hedefler, bazı temel yapısal konularla ilgili oluşturulmuş perspektif açısından umut verici. Program, odaklı ihracatın olduğu sürdürülebilir büyüme ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracatı payının artırılmasını hedefliyor.

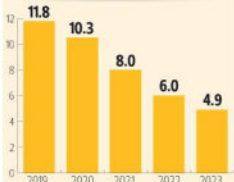
YENİ EKONOMİ PROGRAMI'NA GÖRE YILLIK BÜYÜME TAHMİNLERİ (%)

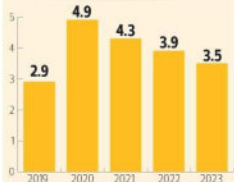
YEP'TE YER ALAN YILLIK İŞSİZLİK HEDEFLERİ (%)

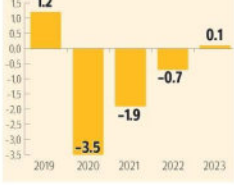
YEP'TE BELİRLENEN ENFLASYON ORANLARI (%)

MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE AÇIĞI (% GSYH)

CARI İŞLEMLER DENGESİ

ENERJİ İTHALATINA OLUMLU KATKI

2021 yılında yenilenen enerji kontratlarındaki doğal gaz fiyatlarının doğal gaz keşi kaynaklı olarak daha uygun düzeylerde oluşmasının enerji ithalatına olumlu katkı yapacağını belirten Berat Albayrak, gelecek yıllarda 30 milyar metreküpün üzerinde neredeyse doğal gaz kontratlarında yenilenme olacağını ifade etti.

BÜTÇE AÇIĞI DÖNEM SONUNDA YÜZDE 3.5

SALGIN sürecinin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırma amacıyla alınan tedbirler nedeniyle bütçeye yansayan maliyetlerin, salgına mücadelede yakalanan başarılarla orantılı olarak önümüzdeki dönemde azalacağını belirten Berat Albayrak, ekonomik faaliyetlerde yaşanan iyileşmeye bağlı olarak bütçe gelirlerinin artacağını söyledi. Program dönemi boyunca bütçe açığının GSYH'ye oranının kademeli bir şekilde gerilemesi ve dönem sonunda yüzde 3.5 olmasının beklendiğini dile getiren Albayrak, "Salgın kaynaklı bütçesizlik dönemi etkisi ile özel sektörde çökme kalabileceği yatırımlarda kamunun sürükleyici rol üstlendiği bir dönem geçireceğiz. Oranların ortaya koyduğu kamu harcamalarındaki artış, üretimi, verimliliği ve istihdamı destekleyecek belli alanlarda yapılacak sabit sermaye yatırımları ile sınırlı tutacağız. Bu kapsamda artış, demiryolu yatırımları, sulama projeleri, eğitim, Ar-Ge harcamaları, yeni OSB'lerin desteklenmesi ve üniversite araştırmalarında gerçekleştirilecek" dedi.

KİŞİ BAŞI GELİR 8 BİN 381 DOLAR

YEP'e göre kişi başına gelir 2020 yılında 8 bin 381 dolar olarak tahmin edildi. 2021'de 8 bin 661, 2022'de 9 bin 317 ve 2023 yılında da 10 bin 33 dolar olacak.

YEP TEKİ HESAPLAMALARA GÖRE DÖNEMLER KURU	2020	2021	2022	2023
	6.91	7.68	7.88	8.02

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hısarcıklıoğlu, YEP'te planlanan adımlar, Türkiye'yi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacak. Böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlanacağını düşünüyor.

İş dünyası ve özel sektörde güven veren, makro ekonomik gerçeklere dayanan yeni bir yol haritası ortaya koydu. Öncelikleri doğru belirlenmiş, ayakları yere basan ve iyi hazırlanmış bir program. Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı İsmail Güllü: Dünya ve Türkiye ekonomisinin gidip gitmez önünde bulunduğumuzda, bu programın, temel makro hedefler bakımından

son derece tutarlı olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin gerçekleri örtüşmektedir. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Sekib Avdagic: YEP'teki hedefler 2023 hedefleri bakımından önemli. YEP, pandemi etkisindeki dünyanın şartlarından önemli. YEP, pandemi etkisindeki dünyanın şartlarından önemli. YEP, pandemi etkisindeki dünyanın şartlarından önemli.

son derece tutarlı olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin gerçekleri örtüşmektedir. İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçecioğlu: YEP'teki hedefler, bazı temel yapısal konularla ilgili oluşturulmuş perspektif açısından umut verici. Program, odaklı ihracatın olduğu sürdürülebilir büyüme ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracatı payının artırılmasını hedefliyor.

Yeni Ekonomi Programı

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan "Yeni Dengelenme", "Yeni Normal", "Yeni Ekonomi" ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı (2021-2023) (YEP)'e ilişkin değerlendirmede bulundu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, YEP'in Türk iş dünyası ve özel sektörüne güven veren, makro ekonomik gerçeğe dayanan yeni bir yol haritası ortaya koyduğunu belirtti.

"Öncelikleri doğru belirlenmiş, ayakları yere basan ve iyi hazırlanmış bir program. Programın bu yıl üçüncü yıl olarak her Eylül ayında bir büyüme hedefine uygun ve dinamik süreçte uygun olarak açıklanmasının sürdürülebilirlik açısından önemli olduğunu düşünüyorum."

ifadelerini kullanan Olpak, şöyle konuştu: "Türkiye, geçtiğimiz yılki YEP dahilinde güçlü bir büyüme patikasına girmişken, tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi ile birlikte bu süreçten diğer ülkeler gibi doğal olarak olumsuz yönde etkilendi. Ancak ülkemiz, yılın ilk yarısındaki büyüme oranlarına baktığımızda pandemiden en az etkilenen, süreçten en hasarla çıkan ülkelerden biri olmayı başardı. 2021 ve 2023 yılları arasını kapsayan Yeni Ekonomi Programı'na baktığımızda, uluslararası kuruluşlarının negatif yönlü büyüme beklentilerinin aksine, normal senaryoda Türkiye'nin 2020 yılını yüzde 0,3 pozitif büyüme ile kapatacağını, kötümser senaryoda eksi 1,5 büyüme ile kapatacağını görüyoruz. Her iki senaryonun da masada olması önemli. Hükümetimizin aldığı proaktif tedbirler neticesinde de yılın üçüncü çeyreğinde ivmelenen ülke ekonomimizin, yılın son çeyreğinde bu yükselişi sürdürüceğine inanıyoruz."

Olpak, hizmetler sektörünün programda daha fazla yer edinmiş olmasının önemini vurgulayarak, Eximbank ve Kalkınma Bankası gibi ku-

ruluşlara verilen ve beklenen yeni rolleri önemli bulduklarını ifade etti. Ekonominin yarısının rakamlar ve diğer yarısının da beklenti yönetimi olduğunu dile getiren Olpak, "Son iki yılda açıklanan programlardaki hedeflerin zor dönemlere rağmen genel anlamında yakalanmasına şahit olduk. Bu doğrultuda yeni programdaki hedeflerin de ulaşılabilir olduğunu öngörebiliriz. Yılların yapısal sorunu olarak karşımızda olan ve nerdeyse artık çözülemeyen gibi görülen cari açığa bir dönem için olsa da artışa geçmiş olmak, bundan sonraki hedefler için umut verici. Programın öncelikleri arasında yer alan istihdam da, her yıl oluşturulan yeni iş alanlarına rağmen en önemli konularımızın başında. Programda önemli ölçüde yer alması değerli." şeklinde konuştu.

Olpak, şunları kaydetti: "İhracatın ithalatı karşılama oranında yaşanan olumlu gelişmeler ve yıllarca cari açığa adeta eşit olan enerji ithalatımız alanında, gerek yenilenebilir kaynaklardaki artış, gerekse yeni bulunan doğal gaz kaynağı gibi konular, yenileme dönemi gelen doğal gaz kontratları için olumlu veriler. Bunun sonraki adımlımız, önce kendine yeten, sonra da enerji ihraç eden ülke olabilmek."

Yeni Ekonomi Programı, yenilikçi ve yüksek katma değerli, insan odaklı, ihracat temelli güçlü bir kalkınma planı sunuyor. Özellikle DEİK olarak pandemi sürecinin başından itibaren

ifade ettiğimiz gibi, tedarik zincirini ayakta tutacak, finansal istikrarının önünü açacak, enflasyon ve cari dengedeki kırılma riskini azaltacak son derece yerinde bir yaklaşım ortaya konuyor. Üretimde teknolojiye odaklanarak yüksek katma değer sağlayan ve sanayide dönüşümü destekleyen YEP ile Türkiye'nin sürdürülebilir ihracat artışının yanında, dış ticarete de daha dengeli bir konuma kavuşacağımızı düşünüyoruz."

Koronavirüs pandemisinin, dünya ekonomisi üzerindeki beklenmedik olumsuz etkilerinin 2021 yılında azalması durumunda, Türkiye'nin başta turizm olmak üzere genel ihracat performansını artırarak, finansal istikrar açısından da yeni bir ivme kazanacağını ifade eden Olpak, geçmişte de zor dönemlerde koyulan hedeflerin başarıya ulaştığını gördüklerini ve yine yeniden hedeflere ulaşacağını ifade etti.

"Yeni Ekonomi Programı'nın odağında yine ihracat var" Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle ise, pandemi döneminde Türkiye'nin makroekonomik göstergeler anlamında gelişmekte olan ülkelerden pozitif ayrışmasının önemini vurguladı.

Gülle, salgın sürecindeki destek paketlerinin toplamının 494 milyar TL ile milli gelirin yüzde 10'una ulaşmasının, ekonominin kesimine gerekli destekleri sağladığını ve vatandaşın bu zor dönemde yanında ol-

duğuna işaret ettiğini söyledi.

Gülle, YEP'i heyecanla karşıladıklarını dile getirerek, şunları kaydetti: "Büyüme hedeflerine ulaşmak için ihracata, katma değerli üretime ve istihdama çok daha fazla yoğunlaşılacağını ifade edilmesi memnuniyet verici. Dünya ve Türkiye ekonomisinin dışarıya göz önünde bulundurulduğunda, bu programın, temel makro hedefler bakımından son derece tutarlı olduğunu düşünüyorum. Türkiye'nin gerçekleriyle örtüşmektedir. Programdaki üç temel hedef olan işgücü piyasasının ayakta tutulması, hanelere ve işletmelere gerekli likiditenin sağlanması ve temel sektörlerin faaliyetlerini sürdürmesini garanti altına alarak tedarik zincirlerinin ayakta tutulması hedefleri bizim de her zaman vurguladığımız hususlar arasında bulunuyor. Sürdürülebilir büyümenin ve cari açığı azaltmanın en sağlıklı yolunun katma değerli ihracat olduğunu her fırsatta dile getiriyoruz. Özellikle pazar ve mal çeşitlendirilmesine, mevcut pazarın derinleştirilmesine, firmamızın küresel yüksek zincirleri ile bütünleştirilmesine ve ihracatımız içindeki yüksek teknolojili ürünlerin payının artırılmasına yönelik çalışmalara ağırlık veriyoruz. Türkiye'de ihracatçı sayımız da, ihracatımızın niteliği de artmaya devam edecek."

Gülle, ihracatçılar olarak, Yeni Ekonomi Programının başarısı ve amaçlanan hedeflere ulaşılması doğrultusunda seferber olmaya devam edeceklerini söz-

lerine ekledi.

"YEP'teki hedefler Covid-19 sonrası yeni dünyada yarışa ön sıradan başlamak için önemli" İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, ilk defa 2023'e erişen bir YEP açıkladığını hatırlatarak, YEP'teki hedeflerin yeni tip koronavirüs (Covid-19) sonrası yeni dünyada yarışa ön sıradan başlamak ve 2023 hedefleri bakımından önemli olduğunu vurguladı.

Avdagiç, YEP'in Türkiye ekonomisinin gelecek üç yıllık yol haritasını çizdiğini belirterek, "Yeni Ekonomi Programı, pandemi etkisindeki dünyanın şartlarını gözeterek, Türkiye ekonomisi için yeni bir patika oluşturuyor. Ekonomimizin potansiyellerine uygun bir büyümenin hedeflendiği Programla, Türkiye'nin makro hedeflerine ve güncel sorunlarına yeni açılımlar getiriliyor." ifadelerini kullandı.

Programın pandemi sonrası normalleşmeye ciddi katkı sağlayacağına ifade eden Avdagiç, "YEP'te Covid-19 salgını döneminde daha önemli hale gelen istihdamı artıran bir büyüme öncelik biriliyor. Enflasyon ile mücadele güçlü biçimde vurgulanıyor. Programda ortaya konan perspektifler uygun olarak, cari işlemler açığında bir iyileşme eğilimine gireceğimizi de öngörüyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Avdagiç, Türkiye'nin dünyanın eşliğinde olduğu büyük değişimle birlikte iyice belirginleşen ve küresel değer zincirleri tarafından fark edilen yüksek potansiyellerini kinetiğe çevirmek için herkese çok iş düşüğünü sözlerine ekledi.

"OSB'lerin desteklenecek olması sanayimiz adına sevindirici" İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan ise YEP'teki hedeflerin, sanayiciler olarak yıllardır üzerinde durdukları bazı temel yapısal konularla ilgili oluşturulmuş perspektif açısından umut verici olduğunu söyledi.

HaberAA

EKONOMİNİN 3 YILLIK YOL HARİTASI 3 MEYDAN OKUMA

**Albayrak,
pandemi sürecinin
ortaya çıkardığı
sorunların küresel
arenada fırsata
çevrileceğini
vurguladı**

Yeni Ekonomi Programı'nın ana temaları Yeni Dengelenme, Yeni Normal ve Yeni Ekonomi oldu. Bunların her birinin ayrı bir meydan okuma olduğunu vurgulayan Bakan Albayrak, V tipi hızlı bir toparlanmaya işaret etti. 2023'te enflasyonun yüzde 4.9 düzeyine çekileceğini söyleyen Albayrak, işsizliğinse yüzde 10.9'a ineceğini belirtti. > DUYGU ERDOĞAN 5'te

İSTE
EKONOMİNİN
3 YILLIK YOL
HARİTASIYENİ DENGELENME:
İstikrar sağlanacak,
enflasyon düşecek

1 Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Yeni Ekonomi Programı'nın ana temalarını 'Yeni Dengelenme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' olarak belirlediklerini bildiren, her birini ayrı bir meydan okuma olarak gördüklerini vurguladı. 'Yeni Dengelenme' sürdürülebilir büyümenin temeli olacaktır. 'Yeni Dengelenme'de sağlan, makroekonomik denge ve finansal istikrar üzerindeki olumsuz etkilerini ortadan kaldırılması, iç ve dış dengenin yeniden sağlanması, enflasyonun kalıcı olarak düşük tek haneli rakamlara indirilmesi ve cari işlemler açığını kapatılmasını ifade ettiğini aktaran Albayrak, bu denge üzerine sürdürülebilir bir büyüme modeli inşa edeceklerini dile getirdi.

YENİ NORMAL:
Dijital dönüşüm
hız kazanacak

2 "Yeni Normal'e değinen Albayrak, ekonomideki iş yapış şekillerinin, davranışlarının ve tercihlerin yeniden biçimlendiğini dile getirdi. Bakan Albayrak, "Ekonomimizin bu süreçte gereken uyumu sağlayabilmesi için dijital dönüşüme hız kazandırılması, e-hizmetlerin hayatın her alanına yaygınlaştırılması, yeni finansal çözümlerin üretilmesi ve yeni çalışma modelleri oluşturulması bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Program döneminde bu zorunluluklara en doğru yanıt vermek, katma değeri yüksek destekleyecek iş süreç ve modellerini yaygınlaştırmak, yani 'Yeni Normal'e uyum sağlamak için hedefimiz olacaktır" dedi.

YENİ EKONOMİ:
Hedef sürdürülebilir
büyüme olacak

3 "Yeni Normal' ile yüksek katma değeri, ihracata dayalı, insan odaklı ve kapsayıcı bir kalkınma modeli hedefleniyor. Yeniden dengelemeyi sağlayarak, yeni normale uyum sağlayarak ekonominin güçlendirileceğini vurgulayan Albayrak, "Enflasyon ve cari dengedeki karışıklıkları azaltacak, rekabet, teknoloji ve verimlilik odaklı stratejik reformları hayata geçirmeye devam edeceğiz. Salgın sonrası küresel tedarik zincirinde ortaya çıkan aksamaları fırsata dönüştürerek ülkemizi üretim ve yatırıma küresel bir cazibe merkezi haline getirecek adımlar atacağız. Bu kapsamda yenilikçi, yüksek katma değeri, ihracata dayalı, insan odaklı ve kapsayıcı bir kalkınma modeli uygulayacağız" diye konuştu.

BÜYÜME % 5
BANDINDA
SÜRECEK

Albayrak, döndürücü çeyrekte kaydedilecek ivmeyle birlikte yılın tamamında büyümenin pozitif olacağını ve yüzde 0.3 oranında gerçekleşeceğini öngördüklerini ifade etti. 2021 yılında, eritelen tüketim ve yatırımların devreye girmesi ve turizm gelirlerindeki normalleşmeyle birlikte büyümenin yüzde 5.8 olmasını tahmin ettiklerini belirten Albayrak, "Sonraki dönemde de büyümenin yüzde 5 seviyesinde seyretmesi; Türkiye'nin yüzde 5 büyüme patikasına evrilmisini öngörüyoruz. Bu büyüme hedeflerine ulaşmak için program döneminde her zaman vurguladığımız şekilde ihracata, katma değeri üretime ve istihdama özellikle bu dönemde çok daha fazla yoğunlaşacağız" dedi.

Kötü senaryo nasıl?

Bakan Albayrak, 2020 - 2021 dönemi için alternatif senaryo çalışmalarını da yaptıklarını belirterek, "Bunu müteakip alternatif senaryo dediklerimiz olabilecek bir büyüme konusundaki olası riskleri elbette göz ardı etmiyoruz. İhtiyacı duyduğumuz konulararak, her türlü senaryoya hazırız. Bu doğrultuda, küresel ekonomide ve Türkiye ekonomisinde salgın koşullarındaki normalleşme sürecinin tersine döneceği ve ekonomilerdeki toparlanma sürecinin sekteye uğrayacağı kötümser bir senaryoya da 2020 yılının sonuna doğru ve 2021 yılına etkilerine baktığımızda olabilecek bir eksi 1.5, 2021 yılında ise YEP tahminimiz 5.8'den 2.1 puan altına kalarak yüzde 3.7 seviyesinde büyülebileceğini değerlendiriyoruz. Ama bu kötü senaryomuz" dedi.

3 MEYDAN OKUMAYLA
V TİPİ TOPARLANMA

Yeni Ekonomi Programı'nın ana temaları Yeni Dengelenme, Yeni Normal ve Yeni Ekonomi oldu. Her birinin ayrı bir meydan okuma olduğunu vurgulayan Albayrak, V tipi hızlı bir toparlanmaya işaret etti

Duygu Erdoğan

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Bu seneki 'Yeni Ekonomi Programı'nın (YEP) ana temalarını 'Yeni Dengelenme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' olarak belirledik" dedi.

2021 - 2023 yıllarını kapsayan YEP Bakan Berat Albayrak tarafından açıklandı. YEP ekonomide gelecek 3 yılın yol haritasını çiziyor.

İstanbul'da Vergi Denetim Kurulu Ataşehir Hizmet Binası'nda düzenlenen toplantıda konuşan Bakan Albayrak, 3 çeyrekte ekonomide güçlü V tipi toparlanmaya işaret etti.

Gelecek 3 yılda çok büyük bir değişime sahittik edileceğine dikkat çeken Albayrak, pandemiden ortaya çıkardığı sorunların Türkiye tarafından küresel arenada fırsat çevrileceğine vurgu yaptı. Albayrak, "Ülkemiz ekonomide bir üst lige çıkarak başarıya ulaşması için geçe-gündüz demeden çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

'Pozitif ayrıştı'

Dünyanın içinde bulunduğu 'yeni normal' süreci ilişkin tüm senaryoların göz önünde bulundurulurak YEP'in hazırlandığını belirten Albayrak, sunulan şöyleydi:

"Temmuzda kontrolü normalleşme süreciyle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin bürokrasiden Türkiye olarak pozitif ayrıştı. Sanayi üretimi, satın alma yöneticileri endeksi, kapasite kullanım oranı, elektrik tüketimi ve güven endeksi verileri, ekonomide yılın üçüncü çeyreğinden itibaren güçlü bir V tipi bir toparlanma olduğuna ve yıldan yıla büyüme

Berat Albayrak

TEMEL EKONOMİK BÜYÜKLÜKLER NASIL BEKLENİYOR?

	2019	2020	2021	2022	2023
GSYH (Milyar TL)	4320	4851	5644	6310	7021
GSYH (Milyar \$)	761	702	735	801	875
Kıgı Başına Gelir (\$)	9213	8381	8661	9317	10033
Büyüme (%)	0.9	0.3	5.8	5.0	5.0
Nüfus (Bin Kişi)	8259	8370	8465	8547	8728
İşsizlik (%)	12.7	12.8	12.9	12.8	10.9
İhracat (Milyar \$)	186.8	165.9	184	198	234
İthalat (Milyar \$)	230.3	204	223.3	240	256
Carl Denge (Milyar \$)	8.8	-24.4	-33.9	-5.4	1.3
TÜFE Yıl Sonu (%)	11.8	10.5	8.0	6.0	4.9
Petrol - Brent (\$)	64	42.4	32	36.2	37.6
Dolar/TL***	5.67	6.91	7.67	7.87	8.02

*Gelişmiş ülkelerin
**Hemfakat Programı
***Ortalama dolar/TL, tahmini TL/ dolar ve TL/ doların GSYH bakiyelerine göre hesaplanmıştır.

oranın pozitifte döndüğüne açıkça işaret ediyor."

YEP kapsamında yüksek katma değeri ihracat, istihdam alanları ve kamu kurumlarının gücüne dikkat çeken Albayrak, rekabet ve verimlilik odaklı stratejik reformları hayata geçirmeye devam edeceklerini söyledi.

İşsizlik
kademeli
azalacak

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, program dönemi boyunca istihdamın yıllık ortalaması 1 milyon 336 bin kişi artması ve iş gücüne katılım oranlarındaki artışa rağmen işsizlik oranının kademeli olarak gerileyerek 2023 yılında yüzde 10.9 seviyesinde gerçekleşmesini öngördüğünü söyledi. Albayrak, belirlenen odak sektörler başta olmak üzere reel sektörün gelecekteki ihtiyacının da dikkate alınarak iş gücü piyasasında talep edilecek becerilerin ve yeni mesleklerin kazandırılmasına daha da yoğunlaşılacağına dile getirdi.

2023 enflasyon hedefi % 4.9

Fiyat istikrarının sağlanmasının ve enflasyonun kalıcı olarak düşük tek haneli seviyelere indirilmesinin öncelikli olması devam ettiğini anlatan Berat Albayrak, "Enflasyonun 2020 yılının sonunda yüzde 10.5'e gerilemesi, 2021'de yüzde 8 olarak gerçekleşmesi, program dönemi sonunda ise yüzde 4.9 düzeyine gerilemesi hedeflenmektedir. Para ve maliye politikalarının güçlü eşgüdümünün

sürdürülmesi enflasyondaki düşüş eğiliminde belirleyici olacaktır. Başta arz yönlü kısıtlardan ortadan kaldırılmasına olanak sağlayacak, mal ve hizmet piyasalarında rekabet ve verimliliği artırarak politikalar bu süreci destekleyecektir. Bu alanda Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu ve Rekabet Kanununda Yeni Yaklaşım önemli rol üstlenecektir" diye konuştu.

2020'de 12.4 milyar \$ cari fazla

Yılı cari fazla vererek kapatacaklarını vurgulayan Albayrak, "2020 yılında 12.4 milyar dolar, yani milli gelirimizin yüzde 1.7'si kadar cari fazla verdiğimiz hesaplıyoruz. Cari işlemler dengesinin GSYH'ye oranının 2021 ve 2022 yıllarında

sırasıyla yüzde 1.9 ve yüzde 0.7 olarak açık vermesini, program dönemi sonunda ise bu atılan adımlar, stratejik reformların da etkisiyle fazlaya dönmeye, kalıcı bir şekilde dönüşüm noktasında olduğunu öngörüyoruz" dedi.

Koronavirüse karşı toplam
494 milyar TL destek sağlandı

Kovid-19 ile mücadelede alınan tedbirlerle yönelik ödemeler ve eritelen gelirler toplamı 494 milyar lira oldu. Bu destek, milli gelirin yüzde 10'una ulaşmış oldu. Ekonomik İstikrar Kalkınma paketine arka arkaya ihtiyaçlar doğrultusunda dinamik adımlar atıldığını anlatan Bakan Albayrak, nakdi yardım, emekli aylığı artışı, kısa çalışma ödeneği, işsizlik ödeneği, SGK ve

Bağ-Kur primi ve vergi ödemesi ödemelerine katkılarını güçlendirdiğini söyledi.

Albayrak ayrıca, finansman eritimiyle firmaların Kredi Garanti Fonu (KGF) aracılığıyla arsan limitte destekler sağlandığını, hanehalkından esnafı **sanayicileri** ekonominin tüm paydaşlarına çok düşük maliyetlerle kamu bankaları tarafından finansman oluşturulduğunu hatırlattı.

İŞ DÜNYASI MEMNUN

■ **TOBB** Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: "Planlanan adımların, Türkiye'yi Cumhuriyetimizin 100. yılı olan 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacaktır. Böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlanacağını düşünüyoruz. Programda özel sektörün öne çıkarılarak geliştirilmesi, teknolojiye, yüksek katma değeri yurt içi üretime odaklanılması amacıyla yüzde 5 ve üzerinde yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektörümüzü heyecan ve moral vermiştir."

■ **DEİK** Başkanı Nail Oflak: "Öncelikleri doğru, ayakları yer basan, iyi hazırlanmış bir program."

■ **TİM** Başkanı İsmail Galle: "Dünya ve Türkiye ekonomisinin gidişatı göz önünde bulundurulduğunda, bu programın, temel makro hedefler bakımından son derece tutarlı olduğunu düşünüyoruz."

■ **İTO** Başkanı Şekib Avdagic: "YEP'teki hedefler, koronavirüs sonrası yeni dünyaya yarışın ortasından başlamak ve 2023 hedefleri bakımından önemli."

■ **İSO** Başkanı Erdal Bahçivan: "Yeni Ekonomi Programı'naki hedefleri, **sanayiciler** olarak yıllardır üzerinde durduğumuz bazı temel yapısal konularla ilgili oluşturulmuş perspektif açısından önemli verici buluyoruz."

EKONOMİSTLER
NASIL BULDU?

Ekonomistler, Yeni Ekonomi Programı'ndaki (YEP) makro verileri yorumladı. Boğaziçi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Burak Salgıçlı, AA'ya yaptığı değerlendirmede, programda kişi başına düşen milli gelirin 2023 yılında tekrar kritik seviye olan 10 bin dolara geleceğinin öngörüldüğünü ifade ederek, "2021 yılında birlikte turizm ve ihracatın tekrar toparlanacağı ve büyümenin buradan geleceği varsayımı var. Yine uzun

süredir düzen özel sektör yatırımlarının da 2021 sonrasında toparlayacağı düşünülmüş" diye konuştu. Ekonomist Haluk Bütümceki ise büyüme hedeflerinin iddialı olduğunu söyleyebileceğini ancak alternatif senaryolarla durumun dengelemeye çalışıldığını, enflasyonun yüzde 10.5 olarak tahmin edilmesinin piyasaya tahminlerinin yüzde 12-13 aralığında olduğu düşünüldüğünde düşük gibi gözüktüğünü dile getirdi.

EKONOMİK GÜVEN
5 AYDIR ARTIYOR

Ekonomik güven endeksi, ekonomi yönetiminin hayata geçirdiği teşvik mekanizmaları ve yeni tip koronavirüse (Kovid-19) mücadele kapsamında atılan normalleşme adımlarının etkisiyle 5 aydır yükseliyor. Kovid-19 salgınının ekonomilerde yarattığı tedirginlik ve belirsizlikler nedeniyle endeks, nisan ayında 52.4'e kadar gerilemişti. Hızlı bir toparlanma sürecine giren endeks, üst üste 5'inci ayda yükselerek Eylül'de 88.5'e

ulaştı. Endeks ocakta ve subatta 98.3, martta 93.1, nisanda 52.4, mayısta 62.7, haziranda 73.5, temmuzda 83.1 ve ağustosta 85.9 seviyesindedir. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Twitter'dan yaptığı paylaşımında endekslerin güçlü gelmeye devam ettiğini belirterek, "Ekonomik güven endeksi bir önceki aya göre yüzde 31 artarak 88.5 değerine yükseldi. Veriler gelecek adına kuvvetli mesajlar veriyor. Sağlam finansal altyapımıza güçlü yıllarına emniyetimizle yürüyeceğiz" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'na (YEP) katılarak 2021 yılı merkezi yönetim bütçesini açıkladı.

Ekonomide yeni dönem

2021-2023 dönemine ilişkin Yeni Ekonomi Programı'nı açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, büyüme, işsizlik ve enflasyondaki yeni yol haritasını paylaştı.

BÜYÜME BEKLENTİSİ

PROGRAMI bir meydan okuma olarak gördüklerini belirten Albayrak, "Yılın tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0,3 oranında gerçekleşmesini öngörüyoruz. 2021 yılında, ertelenen tüketim ve yatırımların devreye girmesi ve turizm gelirlerindeki normalleşme ile birlikte büyümenin yüzde 5,8 olmasını tahmin ediyoruz" dedi.

İŞSİZLİK DÜŞECEK

İSTİHDAMIN yıllık ortalama 1 milyon 336 bin kişi artması ve böylece işsizlik oranının, kademeli azalarak 2023'te yüzde 10,9 seviyesinde gerçekleşmesini beklediklerini vurgulayan Albayrak, enflasyonun da bu yıl sonu yüzde 10,5'e, 2021 sonu yüzde 8,0'a, 2023 sonu ise yüzde 4,9'a gerilemesinin hedeflendiğini ifade etti. **9'DA**

**HAZINE VE MALİYE
BAKANI BERAT
ALBAYRAK
TARAFINDAN**

Yeni Ekonomi Programı açıklandı

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'nı açıkladı. Destek paketlerinin milli gelirin yüzde 10'una ulaştığını söyleyen Albayrak, "Büyümenin yüzde 0,3 oranında gerçekleşmesini öngörüyoruz. Enflasyonun 2020 yılı sonunda yüzde 10,5'e gerilemesi hedeflenmektedir" dedi.

İş dünyasından YEP'e tam destek mesajı

TOBB BAŞKANI HİSARCIKLIĞLU:

Planlanan adımların, Türkiye'yi cumhuriyetimizin 100. yılı olan 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacağını, böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağını düşünüyoruz.

DEİK BAŞKANI NAIL OLPAK: Öncelikleri doğru, ayakları yere basan, iyi hazırlanmış bir program.

İM BAŞKANI İSMAİL GÜLLE: Dünya ve Türkiye ekonomisinin geliştiği göz önünde bulundurulduğunda, bu programın, temel makro hedefler bakımından son derece tutarlı olduğunu düşünüyorum.

İTO BAŞKANI ŞEKİB AVDAGİÇ: İlk defa 2023'e erişen bir YEP açıklandı. YEP'teki hedefler, koronavirüs sonrası yeni dünyada yaşa ön sıradan başlamak ve 2023 hedefleri bakımından önemli.

İSO BAŞKANI ERDAL BAHÇIVAN: Yeni Ekonomi Programı'ndaki hedefleri, **sanayiciler** olarak yıllardır üzerinde durduğumuz bazı temel yapısal konularla ilgili oluşturulmuş perspektif açısından umut verici buluyorum.

MÜSİAD GENEL BAŞKANI ABDURRAHMAN KAAN: Sorunların doğru bir şekilde tespit edildiğini ve gerçekçi tedbirlerin ortaya konulduğunu gördüğümüz 2021-2023 dönemi Yeni Ekonomi Programı, ülkemizi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası niteliğinde.

ASKÖN GENEL BAŞKANI ORHAN AYDIN: Yeni program doğrultusunda büyümesini devam ettiren, enflasyonu ve cari fazlayı dengeleyen bir Türkiye'ye kavuşarak sürdürülebilir bir ülke konumuna erişeceğiz"

HAZINE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, "Bu seneki Yeni Ekonomi Programı'nın ana temalarını 'Yeni Dengelenme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' olarak belirledik" dedi. Albayrak, "Yeni Dengelenme, Yeni Normal, Yeni Ekonomi" ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı'nı (2021-2023) (YEP) Vergi Denetim Kurulu Ataşehir Hizmet Binası'nda düzenlediği basın toplantısıyla açıkladı. Programın ilk yılını dengeleme süreci olarak ilan ettiklerini belirten Albayrak, uyguladıkları kararlı politikalarla dengeleme sürecinde Türkiye'nin muazzam başarı elde ettiğinin altını çizdi. Albayrak, Ağustos 2018'de 7,20'lere kadar yükselen dolar kurunu 2019 yıl sonu itibarıyla 5,95'lere indirdiklerini, yüzde 25'lere kadar yükselen Tüketici Enflasyonu'nu (TÜFE) yüzde 10-11 bandına düşürdüklerini hatırlattı.

Ayrıca 50 milyar doların üzerindeki cari işlemler açığını cari fazlaya çevirdiklerini ifade eden Albayrak, sözlerine şöyle devam etti: "Daralmaya başlayan ekonomik faaliyeti yeniden hareketlendirdik ve 2019'un son çeyreği itibarıyla yüzde 6,4'lük büyüme oranını yakaladık"

"267,4 MİLYAR TL TUTARINDA KREDİ FİNANSMANI SAĞLADIK"

Albayrak, işsizlik oranının bu yıl yüzde 13,8 düzeyinde gerçekleşeceğinin öngörüldüğünü, bu oranın 2021'de yüzde 12,9'a, 2022'de yüzde 11,8'e ve 2023'te yüzde 10,9'a düşürülmesinin hedeflendiğini söyledi. Albayrak, şunları kaydetti: "Kovid-19 salgını sürecinde açıkladığımız destek paketlerinin toplam büyüklüğü 494 milyar TL ile milli gelirimizin yüzde 10'una ulaştı. İhtiyaç sahibi 6,2 milyon ailemize 1.000'er TL'lik nakdi yardım yaptık. En düşük emekli aylığını 1.500 TL'ye yükselttik. Kısa çalışma ödeneğinin kapsamını genişlettik, süresini uzattık. 18,7 milyar TL tutarında kısa çalışma ödeneği, 4,4 milyar TL tutarında nakdi ücret desteği ve 3,6 milyar TL tutarında işsizlik ödeneği ile işçilerimize destekte bulunduk. Böylece istihdamın sürekliliğini güçlü bir şekilde bu büyük krizden minimum etkilenmesi için bu adımları attık. 40 milyar TL

Hazine ve Maliye Bakanı Albayrak, "% 6.4'lük büyüme oranını yakaladık" dedi.

İHRACATA, İSTİHDAMA YOĞUNLAŞACAĞIZ

2021 yılında, ertelenen tüketim ve yatırımların devreye girmesi ve turizm gelirlerindeki normalleşmeyle birlikte büyümenin yüzde 5,8 olmasını tahmin ettiklerini belirten Albayrak, "Sonraki dönemde de büyümenin yüzde 5 seviyesinde seyretmesi, doğal, Türkiye'nin yüzde 5 büyüme patikasına evrilmesini öngörüyoruz" dedi. Albayrak, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, iç ve dış tasarrufların artırılmasının temel öncelikler olacağına işaret etti. Albayrak, program dönemi boyunca istihdamın yıllık ortalama 1 milyon 336 bin kişi artması ve iş gücüne katılım oranlarındaki artışa rağmen işsizlik oranının kademe olarak gerileyerek 2023 yılında yüzde 10,9 seviyesinde gerçekleşeceğini söyledi.

tutarında SGK ve Bağkur primini ve 29,4 milyar TL vergi ödemesini erteledik. Sektör odaklı vergi indirimleri ile işletmelere destek olduk." Hanehalkından esnafa, **sanayiciden** ihracatçıya, ekonominin tüm paydaşlarına çok düşük maliyetlerle finansman sağladıklarını vurgulayan Albayrak, "Kamu bankalarımız aracılığı ile 267,4 milyar TL tutarında kredi finansmanı sağladık. Aylık geliri 5 bin TL'nin altında olan yaklaşık 9 milyon vatandaşımıza 47,5 milyar TL bireysel ihtiyaç desteği verdik. 787 bin esnafımıza 29,9 milyar TL'ye yakın esnaf destek finansmanı tahsis ettik. 198 bin işletmemize 143 milyar TL işe devam finansmanı kullandırdık. 122 milyar TL tutarında kurumsal ve bireysel kredinin

ertelemesini gerçekleştirdik" ifadelerini kullandı. Albayrak, "Yılın tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0,3 oranında gerçekleşmesini öngörüyoruz" dedi. Programda ayrıca bütçe açığının milli gelire oranının bu yıl yüzde 4,9 düzeyinde gerçekleşeceğini, gelecek 3 yılda ise bu göstergenin sırasıyla yüzde 4,3, yüzde 3,9 ve yüzde 3,5'e düşürülmesi hedeflendi. Albayrak, şöyle devam etti: "Ağustos ayından itibaren atılmakta olan normalleşme adımlarının etkisiyle yılın geri kalanında büyüme dördüncü çeyrekte bir miktar ivme kaybedecek olsa da yılın tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0,3 oranında gerçekleşmesini öngörüyoruz" AA

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2021-2023 Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) açıkladı.

Hedef istihdam ve enflasyon

- Yeni Ekonomi Programı'nda enflasyon hedefleri, 2020 için yüzde 10,5, 2021 için yüzde 8, 2022 için yüzde 6, 2023 için yüzde 4,9 oldu. YEP'in bu yılki ana temalarını, 'Yeni Dengeleme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' olarak belirlediklerini bildiren Bakan Albayrak, "İşsizlik oranının, kademeli azalarak 2023'te yüzde 10,9 seviyesinde gerçekleşmesini bekliyoruz" dedi. • 4'TE

Hükümet 2021-2023 dönemini kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) açıkladı. 'Yeni Dengeleme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' ana temalı programda büyüme hedefleri ise 2021 için yüzde 5,8, 2022 ile 2023 için ise yüzde 5 olarak sıralandı.

Birçok ülkeden pozitif ayrıştık

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, salgın döneminde aldıkları tedbirlerin neticesinde bu yılın Temmuz ayında ekonomik faaliyetin hızla bir normalleşme sürecine girdiğini belirterek, "Çok pürüz, gelişmiş ve güncel bir alan olduğundan Türkiye olarak pozitif ayrıştık. Veriler, ekonomide yılın içine çeyreğinden itibaren güçlü bir V tipi bir toparlanma olduğunu; yıldıran yıla

büyüme oranının pozitif döndüğüne açıkça işaret ediyor" şeklinde konuştu. Toparlanmanın sürükleyicilerinden birisinin de dış talep olduğunun altını çizen Bakan Albayrak, "İhracatımız, haziran-temmuz döneminde salgın etkilerinin derinden hissedildiği mart-mayıs dönemine kıyasla yüzde 27'ye yakın oranla arttı. Altın hariç ihracatın ithalata karşılama oranı ise 15 puanını üzerinde artarak yüzde 90'a ulaştı ve

uzun dönemli ortalamaların oldukça üzerine çıktı" bilgisini verdi. Albayrak, toparlanmanın tüm sektörlerde yayıldığına işaret ederken, "Bu anlamda hizmetler sektörünü örnek verebiliriz. Yaklaşık 15 milyon insanımızın istihdam edildiği sektörün yeniden canlandırılmasına ve vatandaşlarımızın refahını korumak bizim için hayati önemde" değerlendirmesi yaptı.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2021-2023 Yeni Ekonomi Programı'nı (YEP) Vergi Denetim Kurulu Atayebir Hizmet Binası'nda açıkladı. Albayrak, programın ülke için hayati olması temennisinde bulundu.

Albayrak, altın ithalatında görülen hızlı artış ve turizm gelirlerinde gözlenen sert düşüş neticesinde cari işlemler dengesinde geçici de olsa bir bozulmanın ortaya çıktığına dikkat çekti.

3 TEMEL HEDEF SÖZ KONUSU

Albayrak, 2021-2023 dönemini kapsayan YEP'te Covid-19 etkisiyle ortaya çıkan finansal ve makroekonomik dengesiyle nasıl mücadele edildiğini; yeni normalde hangi adımların atılacağını yer aldığı söyledi. Pandemi döneminde uygulanan politikalara değinen Albayrak, Covid-19'a mücadelelerini 3 temel hedef üzerine inşa ettiklerini dile getirdi. Hedeflerden ilkinin iş gücü piyasasını ayakta tutmak, ikincisinin salgından etkilenen hanelere ve işletmelere gerekli kaynakları sağlamak, üçüncüsünün temel sektörlerin faaliyetlerini sürdürmesini garanti altına almak tedarik zincirlerini ayakta tutmak olduğunu kaydetti.

6,5 MİLYON AİLEYE YARDIM

Salgınla mücadelede başarıyla çıkmak için tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de parasal ve mali geleceğe güvenle bakıldı.

Albayrak, sunuları aktardı: "Malum, Ekonomik İstikrar Kalkınma paketi'nin 18 Mart 2020'de ilan etti. Orta çalan ihtiyaçları doğrultusunda yeni tedbirler alıp paketi geliştirdik. Covid-19 sürecinde devreye aldığımız destek paketlerinin toplam boyutluğu 494 milyar liraya milli gelirimizin yüzde 10'una ulaştı. İhtiyaç sahibi 6,2 milyon ailemize birer liralık nakdi yardım yaptık. En düşük emekli aylığı bin 500 liraya yükselttik. Kasa çalması döneminin (KÇÖ) süresini uzattık. 18,7 milyar lira tutarında KÇÖ, 4,4 milyar lira tutarında nakdi ücret desteği ve 3,6 milyar lira tutarında işsizlik ödeneğiyle çalışanlarımız destekte bulundu. İstihdamın sürüklenişinin büyük kriterden minimum etkilenmesi için bu adanlar 40,4 milyar lira tutarında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Lee Kur primini ve 29,4 milyar lira vergi ödemesini erteledik. Sektör odaklı vergi indirimleriyle işletmelere destek olduk."

GÜÇLÜ KUVVETLİ BİR MEYDAN OKUMA

YENİ EKONOMİ PROGRAMI
2021 - 2022 - 2023
YENİ DENGELEME - YENİ NORMAL - YENİ EKONOMİ

Bu seneki YEP'in ana temalarını 'Yeni Dengeleme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' olarak tanımlayan Albayrak, şöyle devam etti: **NORMALLEŞME ADIMLARI SÜRECİ**

"Bu temaların her birini ayrı bir meydan okuma olarak görüyoruz. Yeni Dengeleme; Covid-19'un makroekonomik denge ve finansal istikrar üzerindeki olumsuz etkilerinin ortadan kaldırılmasını, enflasyonun kalıcı olarak düşük tutulmasını, cari işlemler açığının kapatılmasını ifade ediyor. İnşallah bu denge üzerine sürdürülebilir bir büyüme modeli inşa edeceğiz. Tabii Dengeleme döneminde salgın sürecine uygun olarak devreye alınan finansal tedbirler kademeli olarak kaldırılacak."

Malum, ağustos ayı başından bu yana ilgili kurumlarımız gerek faz ve likidite admalarıyla gerekse de swap ve aktif pasivo düzenlemeleriyle bu yönde adım almaya başladığımızın işaretleri olarak öne çıkıyor. Normalleşme adimlerin önümüzdeki günlerde de hâftalarda da sürecektir. Hem finansal istikrarımıza hem de makroekonomik hedeflerimize katkı sağlayacaktır."

BÜYÜME HEDEFLERİ BELİRLENDİ

Bu arada YEP'te büyüme hedefleri, 2021 için yüzde 5,8, 2022 ve 2023 için yüzde 5 olarak revize edildi. Enflasyon hedefleri, 2020 için yüzde 10,5, 2021 için yüzde 8, 2022 için yüzde 6, 2023 için yüzde 4,9 olarak belirlendi.

İş dünyası YEP'i olumlu karşıladı

İş dünyası sivil toplum kuruluşları (STK) temsilcileri, 2021-2023 dönemini içeren Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) yer alan hedefleri olumlu buldu. Üretici derneklerinin ve ihracatçı birliklerinin başkanları, programın Türkiye'nin başlıca sorunlarına başlan eyleyebileceğini kaydedip şu görüşleri paylaştılar:

YOL GÖSTERİCİ OLACAK

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu: "YEP'te planlanan adımların Türkiye'ye 2023'te harifatacak bir yıl harifata görevi üstlenerek yeni normalde uyum için yol gösterici olacağını böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağını düşünüyoruz. Tüm dünyada ekonomik bir süreç yaşadığı bu dönemde programın önümüze daha net görmemize, ekonomik aktiviteyi ivme sağlama, ülkemizi küresel çapta öne çıkaracaklarını inanıyoruz. Türkiye inşallah bu süreçte kararlı bir şekilde hayata geçireceği değişim ve dönüşümü volda ortalamaya yüzde 5 büyüyen, enflasyonunu kademeli olarak düşüren, cari dengesinde önemli bir başarı elde edecek finansal istikrarını güçlendiren, istihdamını arttıran daha güçlü bir ekonomi haline gelecektir."

SEFERBER OLMAYA DEVAM EDECEĞİZ

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Güllü: "YEP'te büyüme hedeflerine ulaşmak için ihracatçı katma değeri üretme ve istihdamı çok daha fazla yoğunlaştırılacağını ifade edimemi memnuniyet verir. Dünya ve Türkiye ekonomisinin geliştiği göz önünde bulundurulduğunda programın temel makro hedefleri bakımından son

derece tutarlı olduğunu düşünüyoruz. YEP, Türkiye'nin gerçekleştireceği dönüşümün birer adımdır. Bu dönüşümün programın başarısı ve amaçlarının hedeflere ulaşmasını doğrultusunda seferber olmaya devam edeceğiz."

YENİ BİR PATIKA OLUŞTURUYOR

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Şekib Avdagic: "YEP, pandemi etkisindeki dünyanın şartlarını gözete rek Türkiye ekonomisini için yeni bir patika oluşturuyor. Ekonomimizin potansiyellerine uygun bir büyümenin hedeflendiği programla Türkiye'nin makro hedeflerine ve güncel sorunlarına yeni adımlar getiriliyor. Programda salgın döneminde daha önemli hale gelen istihdam arttırıcı bir büyüme öncelik veriliyor. Enflasyonla mücadele güçlü biçimde vurgulanıyor. Programda ortaya konan perspektif uygun olarak, cari işlemler açığında bir iyileşme eğilimine gireceğimizi de öngörüyoruz."

ÖNEMLİ VE DEĞERLİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: "Finansal istikrar, verimlilik artışı ve enflasyonla mücadelelerin de yeni programda önemsenmesi hem anlamlı hem de değerli buluyoruz. Özellikle finansal istikrar için stratejik reformların yapılacağını vurgulanması, kaynakların daha verimli bir şekilde kullanılacak olması, istihdam ve ekonomimiz için son derece önemli."

MÜREFFER ÜLKE OLACAK

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Günel Baran: "YEP'te planlanan adımlar, Türkiye'nin 2023'te

daha güçlü bir ülke olarak ulaşmasını sağlayacaktır. İhtiyaç duyulan değişim ve yapısal dönüşümü tamamlanacak bu programla Türkiye'nin ikinci yarısında ekonomisi güçlü, bölgesinin ve dünyanın istikrarına katkıda bulunan müreffeh bir ülke olacaktır."

HEDEFLERE YAKLAŞACAK

Mustakil Sanayiciler ve İşadamları Derneği (MUSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan: "Salgın süreci öncesinde yüzde 5 büyüme hedeflediğimiz bir dönem olan 2020 için geldiğimiz aşamada yüzde 0,3'lük bir büyüme hedefinden söz edebiliyoruz. Bir önceki YEP'te yüzde 8,5 olarak hedeflenen ve son enflasyon oranının yüzde 10,5 olarak gerçekleşmesini de aynı zaviyeden değerlendirebiliriz. Bizim kanaatimize göre bu revizele, Türkiye ekonomisine malul ve piyasaya gerçekleştireceği dönüşüm değerlidir."

STRATEJİK ANALİZLER VAR

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (AİSKİM) Genel Başkanı Orhan Aydın: "Yeni ekonomi paketi stratejik analizler içeren bir program olmuştur. Enflasyon ve cari fazlaya bakıldığında bir program olacaktır. Yeni ekonomi paketi bu yönüyle sürdürülebilir büyüme hedefleri olacaktır. Öze likle hizmetler sektörü, ulaşım ve turizmde yaşanan kaygıların zaman içinde telafisiyle 2023 için konuların hedefleri olacağını düşünürük görüşümüzü. Yeni program doğrultusunda büyümesini devam ettiren, enflasyonu ve cari fazlaya dengeleyen bir Türkiye'ye kavuşarak sürdürülebilir bir ülke konumuna erişeceğiz."

267,4 MİLYARLIK KREDİ SAĞLADI

Albayrak, temerrüde düşen firmalara müdür sebep imkânı getirdiklerinin ve Kredi Garanti Fonu'nun (KGF) limitini arttırarak teminat sıkıntısı yaşayan işletmelerin finansmana erişimini sağladığını belirtti. Hane halkından emsalı, finansmanın hacetleri kadar ekonominin tüm paydaşlarına düşük maliyetlerle kredi sunduklarını vurgulayan Albayrak, "Kamu bankalarımız aracılığıyla 267,4 milyar lira kredi finansmanı sağladık. Aylık geliri 5 bin liranın altında olan yaklaşık 9 milyon vatandaşımıza 47,5 milyar lira bireysel ihtiyaç desteği verildi. 707 bin esnafımıza 29,9 milyar kraya yakın emsal destek finansmanı tahsis ettik. 198 bin işletmemize 143 milyar lira işe devam finansmanı kullandırdık. 122 milyar lira tutarında kurumsal ve bireysel kredilerin ertelemesini gerçekleştirdik" diye konuştu.

Tüm dünyada ekonomik faaliyet çok sert bir şekilde yavaşladı. Ne yazık ki bazı ülkeler, ekonomilerini ve sınıflarını tamamen kapattı. İşsizlik bütün dünyada çok hızlı şekilde arttı. Belirli ölçüde ortamında sermayenin altına ve rezerv paralarına yönelmesi neticesinde Türkiye gibi özellikle gelişmekte olan ülkelere para birimleri ciddi anlamda değer kaybetti. Birim maliyet artışına kur güçsüzlüğü de etkilenen enflasyon oranımızdaki aşağı yönlü trend yerini yata bir seyre bıraktı."

ÖNE ÇIKAN MESAJLAR

Albayrak'ın Yeni YEP'i duyurduğu basın toplantısında verdiği diğer mesajlar ise şöyle:

- Yünlü tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0,3 oranında gerçekleşmesini öngörüyoruz.
- 2021'de ertelenen tüketimim ve yatırımlar devreye gireceklirini tahmin ediyoruz.
- Enflasyonun 2020 sonunda yüzde 10,5'e gerilemesini bekliyoruz.
- Tüm belirlediklerimize rağmen hem vatandaşlara hem de piyasalara güven veren bir program

harcımlara giretindeyiz.

- Öküzümü, ekonomide bir üst lige çıkararak, sürdürülebilir büyüme modeline tenecek tüm politikaları başarıyla uygulaması için geç gündüz demeden çalışmaya devam edeceğiz.
- Finansal teknolojilerin yaygınlaştırılmasına yönelik kapsamlı bir strateji dokümanını ve eylem planı hazırlayacağız. Finansal kapsayıcılığın artırılması, dârlarızayonun azaltılması IMF Zenginleştirilmesi Kümelenme Modeli'nin uygulanması diğer adımlarımız olacak.

EKONOMİDE 3 YENİ MEYDAN OKUMA

Bakan Albayrak, bu seneki Yeni Ekonomi Programı'nın ana temalarını "Yeni Dengelenme", "Yeni Normal" ve "Yeni Ekonomi" olarak belirlediklerini bildirenerek, her birini ayrı bir meydan okuma olarak gördüklerini vurguladı.

2021 YILINDA BÜYÜME YÜZDE 5,8

■ Türkiye'nin ekonomideki 3 yıllık yol haritasını açıklayan Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Tüm göstergelerin 'V' tipi toparlanmaya işaret ettiğinin altını çizerek, yeni ekonomi programında 2021 yılında yüzde 5,8, 2022-2023 yıllarında yüzde 5 büyüme beklediklerini söyledi. Albayrak, 2020 yılı sonu enflasyon tahminini yüzde 10,5 olarak açıklarken Yeni Ekonomi Programında 2021 yılında enflasyonun yüzde 8, 2022 yılında yüzde 6 ve program sonunda yüzde 4,9 olarak belirlendiğini dile getirdi. [Sayfa 6-7](#)

YEP HEDEFLER

- İşsizlik oranı: Bu yıl yüzde 13,8, 2021'de yüzde 12,9, 2022'de yüzde 11,8 ve 2023'te yüzde 10,9.
- Cari işlemler açığı: Milli gelire oranı bu yıl yüzde 3,5, 2021 için yüzde 1,9 ve 2022 için yüzde 0,7.
- Bu yıl 702 milyar dolar olacağı öngörülen milli gelir, 2021'de 735 milyar dolar, 2022'de 801 milyar dolar.
- 2023'te 875 milyar dolara ulaşacağı hedefine de programda yer verildi.
- Bütçe açığının milli gelire oranı: Bu yıl yüzde 4,9, gelecek 3 yılda sırasıyla yüzde 4,3, yüzde 3,9 ve yüzde 3,5'e düşürülmesi hedeflendi.

YEP'E İŞ DÜNYASINDAN TAM DESTEK

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın açıkladığı "Yeni Dengelenme, Yeni Normal, Yeni Ekonomi" ana temasıyla hazırlanan YEP'e (2021-2023) iş dünyasından tam destek geldi. DEİK Başkanı Nail Olpak, YEP'in Türk iş dünyası ve özel sektörüne güven veren, makro ekonomik gerçeklere dayanan yeni bir yol haritası ortaya koydu-

ğunu belirtti. TİM Başkanı İsmail Güllü ise, pandemi döneminde Türkiye'nin makroekonomik göstergeler anlamında gelişmekte olan ülkelerden pozitif ayrışmasının önemini vurguladı. İTO Başkanı Şekib Avdagiç de, yeni dünyada yarışa ön sıradan başlamak ve 2023 hedefleri bakımından önemli olduğunun altını çizdi.

YEP'E İŞ DÜNYASINDAN TAM DESTEK

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın açıkladığı "Yeni Dengelenme, Yeni Normal, Yeni Ekonomi" ana temasıyla hazırlanan YEP'e (2021-2023) iş dünyasından tam destek geldi.

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından açıklanan "Yeni Dengelenme", "Yeni Normal", "Yeni Ekonomi" ana temasıyla hazırlanan Yeni Ekonomi Programı (2021-2023) (YEP)'e ilişkin değerlendirmede bulundu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak, YEP'in Türk iş dünyası ve özel sektörüne güven veren, makro ekonomik gereklere dayanan yeni bir yol haritası ortaya koyduğunu belirtti.

"Öncelikleri doğru belirlenmiş, ayakları yere basan ve iyi hazırlanmış bir program. Programın bu yıl üçüncü yılı olarak her eylemde bir büyüme hedefine uygun ve dinamik süreçte uygun olarak açıklanmasını sürdürülebilirlik açısından önemli olduğunu düşünüyorum." ifadelerini kullanan Olpak, şöyle konuştu:

"Türkiye, geçtiğimiz yıl YEP dahilinde güçlü bir büyüme patikasına girmişken, tüm dünyaya ekisi altına alan Covid-19 pandemisi ile birlikte bu süreçten diğer ülkeler gibi doğal olarak olumsuz yönde etkilendi. Ancak ülkemizi, yılın ilk yarısındaki büyüme oranlarına baktığımızda pandemiden en az etkilenen, süreçten en az hasarlı çıkan ülkelerden biri olmayı başardık. 2021 ve 2022 yılları arasında kapsayan Yeni Ekonomi Programına baktığımızda, uluslararası kuruluşların negatif yönlü büyüme beklentilerinin aksine, normal senaryoda Türkiye'nin 2020 yılını yüzde 0.3 puanlık büyüme ile kapatacağını, kotimser senaryoda ekisi 1.5 büyüme ile kapatacağını görüyoruz. Her iki senaryo da masada olması önemli. Hükümetimizin aldığı proaktif tedbirler neticesinde de yılın üçüncü çeyreğinde ivmelenen ülke ekonomisinin, yılın son çeyreğinde bu yükselişi sürdürülebilir inandırıyor."

Olpak, hizmetler sektörünün programda daha fazla yer edinmesini önemini vurgulayarak, Edinbank ve Kalkınma Bankası gibi kuruluşlara verilen ve beklenen yeni rolleri önemli bulduklarını ifade etti.

Ekonomilerin yaransın rakamları ve diğer yaransın da beklenen yönetimi olduğunu dile getiren Olpak, "Son iki yılda açıklanan programlardaki hedeflerin zor dönemlere rağmen genel anlamda yakalanmasını sahit olduk. Bu doğrultuda yeni programdaki hedeflere de ulaşılabilir olduğunu düşünüyoruz. Yılına yapısı sorunu olarak karıştırdıkları ve nereye artırlacak üzere büyüme için tutum vermek, bundan sonraki hedefler için tutum vermek. Programın öncelikleri arasında yer alan istihdam da, her yıl oluşturulan yeni iş alanlarına rağmen en önemli konularımız başında. Programda önemli ölçüde yer alması gerektiği" şeklinde konuştu.

Olpak, sunulan kaydedti: "İhracatın ithalatı karşılama oranında yaşanan olumlu gelişmeler ve yarılları cari açığı adeta eşit olan enerji ihtimalizim alanında, gerek yenilenebilir kaynaklardaki artış, gerekse yeni bulunan doğal gaz kaynağı gibi konular, yenileme dönemi gelen doğal gaz kontrolleri için olumlu veriler. Bundan sonraki adımı, önce kendine yeten, sonra da enerji ihraç eden ülke olabiliriz."

Yeni Ekonomi Programı, yenilikçi ve yüksek katma değerli, insan odaklı, ihracat temelli güçlü bir kalkınma planı sunuyor. Özellikle DEİK olarak pandemi sürecinin baskından ibareti ifade ettiğimiz gibi, tedbir zincirini ayakta tutacak, finansal istikrarın önünü açacak, enflasyonu ve cari dengede ki kırılganlıkları azaltacak

'KÜRESEL EKONOMİK GÖRÜNÜMÜN PROGRAMINA YANSIMASI ÖNEMLİ'

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın açıkladığı Yeni Ekonomi Programı'nı değerlendiren Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ayşem Sargin, pandemiyi etkilerinden programın yansımalarının ve buna bağlı alternatif senaryoların hazırlanmasının olumlu olduğunu kaydetti. Sargin, "Pandemi dönemini gerçekçi beklentilerle yöneterek, bu dönemin getirdiği küresel tedbir zinciri fırsatları olmaksızın ve ekonominin tekrar canlandırıldığı döneme hazırlık yapmak Türkiye için en doğru strateji. İçinden geçtiğimiz zorlu süreçte rağmen Türkiye'nin potansiyelini inanıyoruz." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak'ın "Yeni Dengelenme, Yeni Normal, Yeni Ekonomi" teması ile açıkladığı 3 yıllık Yeni Ekonomi Programı yorumlayan Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ayşem Sargin, tüm dünya ekonomilerini derinden etkileyen pandemi nedeniyle daralan talebi yönetmek üzere alternatif senaryoların çalışılmasını olumlu bulduklarını ifade etti. Covid-19'un çok yılı büyüme tahmin-

Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED) Başkanı Ayşem Sargin

leri üzerinde ki olumlu etkisine de değinen Sargin, "Küresel iş dünyasını temsil eden üye profilimize, pandemiyi Türkiye ve dünya ekonomisine etkilerini ya-

ından izliyor ve derinden hissediyoruz. Tüm dünyayı etkileyen ve gelişmeleri gerçekçi beklentilerle yöneterek küresel tedbir zincirinden Türkiye'nin alabileceği payı artırmaya odaklanılmasını ve pandemi sonrası dönemde de Türkiye'yi rekabetçi kılmak hazırlıkların yapılmasını önemsiyoruz. Bu bağlamda, Türkiye'nin uluslararası yatırımlardaki rekabet gücünü artıracak yatırım ortamında öngörülebilirliği sağlanmaya yönelik her türlü politika ve strateji çalışmasına YASED olarak katkı vermeye devam edeceğiz. Tüm zorluklara karşın her zaman olumlu gibi Türkiye'nin potansiyelini inanıyoruz." dedi.

Türkiye'nin küresel tedbir zincirinden aldığı payın artmasını konusunu YASED'in ana çalışma alanlarından biri olduğunu belirten Sargin, şöyle devam etti: "İçinden geçtiğimiz dönemde yeniden şekillenmesi beklenen küresel tedbir zinciri alanının Türkiye için fırsatlar barındırdığını düşünüyoruz. Bu itibarla, Bakanımız Sayın Albayrak'ın küresel tedbir zincirindeki fırsatlara işaret etmesini olumlu değerlendiriyoruz."

ifadelerini kullandı.

Programın pandemi sonrası normalleşmeye ciddi katkı sağlayacağını ifade eden Avdagic, "YEP'te Covid-19 salgını döneminden daha önemli hale gelen istihdamı artıran bir büyüme öncelik veriliyor. Enflasyon ile mücadele güçlü biçimde vurgulanıyor. Programda ortaya çıkan perspektife uygun olarak, cari işlemler açığında bir iyileşme eğilimine geçireceğimize de öngörüyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

Avdagic, Türkiye'nin dünyayın eşliğinde olduğu büyük değişimle birlikte iyileşme ve küresel değer zincirleri tarafından fark edilen yüksek potansiyelini kitleye çevirmek için herkeş için diyetini sözlere ekledi.

'OSB'LERİN DESTEKLENECEK OLMASI SANAYİMİZ ADINA SEVİNDİRİCİ'

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Başçıyan, iş YEP'teki hedeflerin, sanayiciler olarak yıllardır üzerinde durdukları bazı temel yapısal konularla ilgili oluşturulmuş perspektif açısından umut verici olduğunu söyledi.

Programın, odağında ihracatın olduğu sürdürülebilir büyümeye ve katma değeri yüksek ürünlerin ihracatı payının arttırılmasıyla küresel değeri zincirleri ile bütünleştirilmesine ve ihracatını içi küresel teknoloji ürünlerin payının arttırılmasına yönelik çözümlere ağırlık veriyor. Türkiye ihracatı saymaz da, ihracatın niteliği de artmaya devam edecek."

Gülle, ihracatçı olarak, Yeni Ekonomi Programın başarısı ve amaçlanan hedeflere ulaşılmasını doğrultusunda seferber olmaya devam edeceklerini sözlere ekledi.

'YEP'TEKİ HEDEFLER KOVID-19 SONRASI YENİ DÜNYAYA YARIŞA ÖN SIRADAN BAŞLAMAK İÇİN ÖNEMLİ'

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagic, ilk defa 2023'e erişen bir YEP açıkladığını hatırlatarak, YEP'teki hedeflerin yeni tip koronavirüs (Covid-19) sonrası yeni dünyaya yarışa ön sırada başlaması ve 2023 hedefleri bakımından önemli olduğunu vurguladı. Avdagic, YEP'in Türkiye ekonomisinin gelecek üç yılını iyi haritasını çizdiğini belirterek, "Yeni Ekonomi Programı, pandemi etkisinden dünyayın şartlarını yönetmek için önemli bir adım. Yeni bir patika oluşturuyor. Ekonomimizin potansiyelini uygun bir biçimde tanımladığını Programla, Türkiye'nin makro hedeflerine ve güncel sorunlarına yeni çözümler getiriliyor."

'PROGRAM TÜRKİYE'Yİ 100. YILINA YÖNELİK HEDEFLERİNE YAKLAŞTIRACAK'

Müstakil Sanayi ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, Covid-19 salgını tarihte örneği görülmemiş, öngörülemeyen ve ölçülmesi oldukça zor etkileri sebebiyle, salgın öncesi 2020 yılı beklentileriyle güncel beklentiler arasında gözle görünür bir farkın ortaya çıktığını ifade etti.

Kaan, sunulan kaydedti: "Salgın süreci öncesinde yüzde 5 büyüme hedeflediğimiz bir ortamdan 2020 yılı için, bugün geldiğimiz aşamada yüzde 0.317 bir büyüme hedefinden söz edebiliyoruz. Bir önceki YEP'te yüzde 8.5 olarak hedeflenen yıl sonu enflasyon oranının yüzde 10.5 olarak güncellenmesi de aynı zaviyeden değerlendirilir. Bizim kanatımız göre bu revizeler, Türkiye ekonomisi adına kesinlikle birer başarı göstergesi değil; makul ve piyasa gerçekleriyle örtüşen değerlerdir. Yılın ikinci çeyreğinde orta ortalama daralma hızlanırken yüzde 12.5 olan G20 ülkeleri içinde Türkiye, yüzde 9.9'luk daralma ile pozitif ayrışmıştı."

Gelecek yıl, YEP kapsamında 2022 ve 2023 dönemlerine ilişkin hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için önemli bir fırsat olarak görüldüklerini ifade eden Kaan, "2020 yılında ekonomik büyüme oranının YEP'te öngörülmesi şekilde half pozitif çıkması makul bir senaryodur. Böylece 2021'de Türkiye ekonomisinin bakiye etkisinden dolayı yüzde 7.817 hedefin çok uzağında düşmeyeceğini tahmin edebiliriz. Bununla birlikte, devam eden dönemde ekonomik büyümenin yüzde 5 düzeyinde gerçekleşebilmesi için her ekonomik etki ve verimliliğin artması gerekiyor," diye konuştu.

Kaan, Covid-19 sonrası dönemde Türkiye'nin üretim kalemlerini çeşitlendirmek teklü büyüme- den kaçınmasını önemi vurgulayarak, şu ifadeleri kullandı:

"Küresel salgından olumlu ya da olumsuz etkilenen bütün sektörlerin çeşitlenmesini ve kızı dönemlerin sürdürülebilirliğini sağlanması gerekecektir. Aynı zamanda salgın sürecinde ortaya çıkan birçok tehdit geçici olarak değerlendirilmeli, bu tehditlerden ziyade salgın sonrası dönem için gelişme potansiyel yüksek sektörlere odaklanmalıdır."

Sorunların doğu bir şekilde tespit edilmesini ve gerçekçi tedbirlerin ortaya konulduğunu gördüğümüz 2021-2023 dönemi Yeni Ekonomi Programı, ülkemizi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası niteliğindedir. Program kapsamında yer alan büyüme, finansal istikrar, işsizlik, cari denge, enflasyon ve bütçe dengesi hedefleri ve bu hedeflere yönelik uygulanacak birbiriyle uyumlu para ve maliye politikalarıyla ekonominin yeniden güçlü büyüme dönemine geçireceğini ve Türkiye'yi 100. yılını hedeflerine yaklaştıracak ifade edilebilir."

'YEP PANDEMİ ŞARTLARINA ÇÖZÜM SUNUYOR'

İstanbul Ticaret Borsası (İTİB) Başkanı Ali Kozup, 2021-2023 yıllarında uygulanacak Yeni Ekonomi Programı'nın, içinde bulunulan olağanüstü şartlar ile mücadele etmek üzere kurgulandığını belirtti.

Kozup, Sayın Bakanımız Berat Albayrak, geçtiğimiz dönemlerde Yeni Ekonomi Programı'nın açıklanması ve ülke ekonomisi ile ilgili hazırlanan orta vadeli planları ortaya koymuştu. Ancak, koronavirüs salgını tüm ülkeleri bu planlarını ve tahminlerini de etkisine yol açtı. Yeni Ekonomi Programı, pandemiden yarattığı şartlarla mücadele etmek üzere güncellenmiş, Pandemi dönemi şartlarına göre özümlemiş zorunludur. YEP de bunu başlamak üzere yola çıkıyor" değerlendirmesinde bulundu.

Pandemi döneminde bir dizi sorun baş gösterdiğini ifade eden Kozup, sunulan kaydedti: "Bu dönemde sınırları kapadığımız, ticaretin zorlaştığını, üretimin sıkıntılı olduğunu ve tüm dünyada rekor işsizlik görüldüğünü çok çabuk unuttuğumuz. Bugüne kadar verilen destek ve teşviklerin de etkisiyle bu zorlu dönemde su ana kadar başarılı bir sınav verdik. Salgının ikinci dalgası olmasa birçok gelişmiş ülkenin aksine 2020 yılını bugün açıklanan programda da öngörülüyor gibi pozitif büyüme ile kapatacağımıza inanıyoruz."

Kozup, pandemi dönemi sonrası gıda sektörünün stratejik önemi herkesin kabul ettiğini belirterek, "Enflasyonu çok büyük etkisi bulunan gıda enflasyonunun frenlenmesi gerektiğini defaten dile getirmişti. Yeni Ekonomi Programı'nda bu hususa özel olarak değinilmiş olması bizi ziyadesizle memnun etti. Biz her zaman uzun vadeli planların başarıya ulaşabileceğini savunduk. Bu noktada yeni açıklanan programda daha önce tarım alanında belirlenen yol haritasının kapsamının genişletildiğini göremek, başarıya ulaşacağımızı bir kanıt niteliğindedir" şeklinde konuştu.

'PROGRAM SÜRDÜRÜLEBİLİR BÜYÜME ACISINDAN ÇOK ÖNEMLİ'

Anadolu İşadamları Derneği (AİSKON) Genel Başkanı Orhan Aydın, pandemi sürecinin başlarında ekonomilerin neredeyse durma noktasına geldiğini belirterek, bu süreçte hükümetin istikrar kalkınma paketi, esnaf destek paketi, işe devam desteği, kısa çalışma ödeneği ve temel ihtiyaç kredisi ile daralan ekonomiyi can suyu olduğunu kaydetti.

Yeni normale yönelik politikalar üretimi gerektiriyor diye getiren Aydın, şöyle konuştu:

"Yeni ekonomi paketi stratejik analizler içeren bir program olmuştur. Enflasyonu ve cari fazlayı bastıracak bir program olacak. Yeni ekonomi paketi bu yönü ile sürdürülebilir büyümeye hedefliyor. Özellikle hizmetler sektörü, ulaşım ve turizmde yaşanan kayıpları zaman içinde telafisi ile 2023 yılı için konulan hedeflerin olağanüstü durumlarda gerçekleştirilmede sağlanabileceği görüşü içersindendir. Yeni program doğrultusunda büyümesini devam ettiren, enflasyonu ve cari fazlayı düşürecek bir Türkiye'ye kavuşarak sürdürülebilir bir ülke konumuna ereceğiz."

3 YENİ MEYDAN OKUMA

Yeni Ekonomi Programı açıklandı

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'nı açıkladı.

Salgın döneminde sağlanan destek paketlerinin toplam büyüklüğü **494 MİLYAR LİRA**

YENİ EKONOMİ PROGRAMI

'YENİ DENGELENME'

- Makro Ekonomik Denge
- Finansal İstikrar

'YENİ NORMAL'

- E-Hizmetlerin Yaygınlaştırılması
- Dijital Çözümler Hız Kazandırılması
- Yeni Finansal Çözümlerin Üretilmesi
- Yeni Çalışma Modelleri Oluşturulması

'YENİ EKONOMİ'

- Sürdürülebilir Büyüme
- Yeniliği ve Yüksek Katma Değeri Üretim
- Ödetim ve İhracata Dayalı Büyüme
- Dijital ve Platform Ekonomisi

BÜYÜME

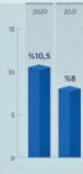
Politika ve tedbirler

Katma değeri ürünlerin üretim ve ihracatına odaklanma

Kaynakların kalkınmayı ve cari dengeyi destekleyecek alanlara yönlendirilmesi

Ulaştırması yatırımların teşviki

ENFLASYON

Politika ve tedbirler

Kur gelişmelerini azaltıcı tedbirler

Yerleşme programları

TL bazlı alan garantisi konularları

Verimlilik artışı

Mal ve hizmet piyasalarında rekabetin artırılması ve tüketici haklarının korunması

İŞSİZLİK

Politika ve tedbirler

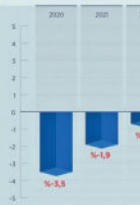
İş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi

İş gücü piyasasının esnekleştirilmesi

Sektör odaklı işsizlik eğitim programları

1 Milyon yazılım projesi

CARI DENGE / GSYH ORANI

Politika ve tedbirler

Yeni üretilen destekleyen yatırım finansmanı

Küresel tedarik zincirindeki payın artırılmasına yönelik politikalar

Doğal gaz, petrol ve altın arama ve çıkarılması

12 ay turizm geçici

E-ihracatın artırılması

Madenlerin yüksek katma değeri ürüne dönüştürülmesi

BÜTÇE AÇIĞI / GSYH ORANI

Politika ve tedbirler

Kamu yatırım ve harcamalarının etkinliğini artıracak programlar

Teşvik ve destek sistemlerinin etkinleştirilmesi

Kayıt dışı ekonomide dijital takip ve denetim

DMO'nun merkezî satış alma rolünün geliştirilmesi

Bakan Albayrak, bu seneki Yeni Ekonomi Programı'nın ana temalarını "Yeni Dengelenme", "Yeni Normal" ve "Yeni Ekonomi" olarak belirlediklerini bildirerek, her birini ayrı bir meydan okuma olarak gördüklerini vurguladı.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, 2021-2023 yıllarını kapsayan Yeni Ekonomi Programı'nı açıkladı. Albayrak, "Tüm göstergeler 'V' tipi toparlanmaya işaret ediyor. Temamız yeni dengelenme, yeni normal, yeni ekonomi. Salgın sürecinde alınan finansal tedbirler kademeli olarak kaldırılacak" dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Türkiye'nin ekonomideki 3 yıllık yol haritasını açıkladı. 2021-2023 yıllarını kapsayan Yeni Ekonomi Programı; 'Yeni Dengelenme, Yeni Normal ve Yeni Ekonomi' ana temaları üzerine kuruldu. Bakan Albayrak, yeni ekonomi programında 2021 yılında yüzde 5,8, 2022-2023 yıllarında yüzde 5 büyüme beklendiklerini söyledi. Bakan Albayrak yılsonunda ise yüzde 0,3 büyüme oranı beklendiklerini söyledi.

Yeni dengelenmenin enflasyonun kalıcı olarak tek haneye indirilmesini, iç ve dış dengenin yeniden sağlanmasını, cari işlemler açığını kapatılmasını ifade ettiğini anlatan Albayrak, "Bu denge üzerine sürdürülebilir bir büyüme modeli inşa edeceğiz" dedi.

Dengelenme sürecinde salgın sürecine özgü olarak devreye alınan finansal tedbirlerin kademeli olarak kaldırılacağını altını çizen Albayrak, "Ağustos ayı başından bu yana özellikle ilgili kurumlarımız gerek faiz ve likidite adlarıyla gerekse de swap ve aktif rasyosu düzenlemeleriyle bu yönde adımlar atmaya başladığımız örnekleri olarak önümüze çıkıyor. Normalleşme adımlarını önümüzdeki haftalarda da devam edecek" dedi.

"Yeni normale uyum sağlayarak program döneminde ekonomimizi daha da güçlendireceğiz" diyen Albayrak, "Enflasyon ve cari dengedeki kırılganlıkları azaltacak, rekabet, teknoloji ve verimlilik odaklı, stratejik reformları hayata geçirmeye devam edeceğiz. Salgın sonrası küresel tedarik zincirinde ortaya çıkan tüm aksamaları fırsata dönüştürerek ülkemizi üretim ve yatırımda küresel bir cazibe merkezi haline getirecek adımları atacağız" dedi.

2021 BÜYÜME HEDEFİ YÜZDE 5,8

Berat Albayrak, YEP'te makro ekonomik hedefleri salgında ikinci bir dalga olmayacağı ve ekonomilerin kapanmamaacağı varsayımıyla hazırladıklarını belirtti, programda yer alan ekonomik göstergelerine dair şunları söyledi: "Yılın geri kalanında bir miktar sorun çeyrekletme imke kaybedecek olsa da, yılın tamamında büyümenin pozitif olacağı ve yüzde 0,3 olarak gerçekleşmesini bekliyoruz. Büyümenin 2021'de ertelenen yatırımların devreye girmesi ve turizmdeki dengelenme ile büyümenin yüzde 5,8 olacağını tahmin ediyoruz. 2022 ve

2023 yıllarında ise büyümenin yüzde 5 olacağını tahmin ediyoruz" şeklinde konuştu. Bakan Albayrak, kötü senaryoda ise yılsonu yüzde -1,5, 2021 yılında ise YEP tahminindeki yüzde 3,7 seviyesinde büyüyeceğinin değerlendirildiğini söyledi.

Bakan Albayrak, 2020 yılı için işsizlik oranını yüzde 13,8 olarak beklendiğini, YEP'te ise 2021 yılı için yüzde 12,9, 2022'de yüzde 11,8 ve 2023'te yüzde 10,9 seviyesinde beklendiğini söyledi. Albayrak, "Kovid-19 salgını sonrası ekonomik toparlanmayı destekleyici gençlerin deneyim kazanarak iş gücü piyasasına girişini kolaylaştıracak, kısmi süreli çalışmayı teşvik edici politikaları hayata geçireceğiz" dedi.

YEP'TEKİ ENFLASYON ORANLARI

Bakan Albayrak, 2020 yılı sonu enflasyon tahminini yüzde 10,5 olarak açıklarken Yeni Ekonomi Programında 2021 yılında enflasyonun yüzde 8, 2022 yılında yüzde 6 ve program sonunda yüzde 4,9 olarak belirlendiğini dile getirdi.

CARI İŞLEMLER DENGESİ

Bakan Albayrak "Program dönemi sonunda cari işlemlerde kalıcı olarak denge tesis etmeyi amaçlıyoruz" diyerek YEP'teki cari işlemler dengesine ilişkin şunları söyledi: "Turizmdeki beklenmedik virüs etkisi ve global altın talebine bağlı olarak artan net altın ithalatının etkisiyle yılı cari açık vererek kapatacağız. Bakan Albayrak, "Yaptığımız hesaplamalara göre Kovid-19 salgınının net turizm gelirlerimiz üzerindeki azaltıcı etkisi kabaca 25 milyar dolar, net altın ithalatı üzerindeki yukarı yönlü etkisi de 12 milyar doların

üzerinde" diye konuştu. Bu geçici etkiler hariç olarak bakıldığında 2020 yılında 12,4 milyar dolar yani milli gelirin yüzde 1,7'si kadar cari fazla verdiğimiz hesaplıyoruz" diye konuştu.

Bakan Albayrak, cari işlemler dengesinin GSYH'ye oranının 2021 yılında yüzde 1,9, 2022 yılında yüzde 0,7 olarak açık vermesini, program dönemi sonunda ise atılan yapısal adımlar ve stratejik reformların da etkisiyle fazlaza dönmeyi öngördüğünü vurguladı.

"Yenilenecek doğalgaz kontratları ve Karadeniz'deki doğalgaz keşfinin etkisiyle oluşacak uygun enerji ithalat fiyatları cari dengeye katkı sağlayacak" diyen Albayrak, "Program dönemi boyunca bütçe açığının GSYH'ye oranının kademeli gerilemesini ve dönem sonunda yüzde 3,5 olmasını bekliyoruz. YEP döneminde kamu yatırımlarını sağlık, demiryolu yatırımı, sulama projeleri, eğitim alanına yoğunlaştıracağız. Finansal istikrar için TL bazlı finansal ürünler teşviki, dolarizasyonun azaltılması öncelikli hedeflerden olacak" ifadelerini kullandı.

Bütçe Dengesi

Bakan Albayrak, Yeni Ekonomi Programında bütçe dengesinin 2020 bütçe dengesini 2021 tahmininin yüzde -4,3, 2022 için yüzde -3,9, 2023 yılı için ise yüzde -3,5 olduğunu söyledi.

GSYH BÜYÜKLÜĞÜ

Bakan Albayrak, yılsonu ve YEP'teki Gayrisafi Yurtiçi Hasıla hedeflerini ise "2020 tahmini 702 milyar dolar, 2021 tahmini 735 milyar dolar, 2022 tahmini 801 milyar dolar, 2023 tahmini 875 milyar dolar" şeklinde sıraladı.

YEP HEDEFLER

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak'ın gelecek 3 yıla ilişkin açıkladığı programda, makroekonomik göstergelere ilişkin hedeflere de yer verildi.

Programda bu yıl için büyümenin yüzde 0,3 düzeyinde gerçekleşeceği öngörüldü, bu göstergelere ilişkin hedefler 2021 için yüzde 5,8, 2022 ve 2023 yılları için de yüzde 5 olarak belirlendi.

Bu yıl yüzde 10,5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilen enflasyonun ise gelecek 3 yılda kademeli düşürülmesi hedeflendi. Bu kapsamda programda enflasyon hedefleri 2021 için yüzde 8, 2022 için yüzde 6 ve 2023 için yüzde 4,9 şeklinde yer aldı.

İşsizlik oranının bu yıl yüzde 13,8 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülen programda, bu oranın

2021'de yüzde 12,9'a, 2022'de yüzde 11,8'e ve 2023'te yüzde 10,9'a düşürülmesi hedeflendi.

Programda, cari işlemler açığının milli gelire oranının bu yıl yüzde 3,5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edildi. Söz konusu göstergelere dair hedefler programda 2021 için yüzde 1,9 ve 2022 için yüzde 0,7 düzeyinde yer alırken, 2023'te ise milli gelirin yüzde 0,11 oranında cari fazla verilmesi amaçlandı.

Bu yıl 702 milyar dolar olacağı öngörülen milli gelirin, 2021'de 735 milyar dolara, 2022'de 801 milyar dolara ve 2023'te 875 milyar dolara ulaşacağı hedefine de programda yer verildi.

Programda ayrıca bütçe açığının milli gelire oranının bu yıl yüzde 4,9 düzeyinde gerçekleşeceği, gelecek 3 yılda ise bu göstergenin sırasıyla yüzde 4,3, yüzde 3,9 ve yüzde 3,5'e düşürülmesi hedeflendi.

3 yıllık ekonomik programın yol haritası açıklandı

MEYDAN OKUYORUZ

Koronavirüs salgınının etkilerinden en az hasarla çıkmayı hedefleyen Türkiye'nin Yeni Ekonomi Programı, 'Yeni Dengelenme', 'Yeni Normal' ve 'Yeni Ekonomi' temaları üzerine oturacak. Bu üç unsur meydan okuma olarak gördüklerini belirten Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, sürdürülebilir bir büyüme modeli inşa edeceklerini söyledi.

ÖZEL SEKTÖRE HEYECAN VE MORAL VERDİ

■ Albayrak, salgın döneminde alınan tedbirlerle Türkiye'nin pozitif ayrıştığının altını çizerek, yıl sonunda pozitif büyüme beklendiğini ifade etti. Albayrak "Ekonomik veriler güçlü V tipi toparlanmayı gösteriyor. Yıl sonunda 12,4 milyar dolar cari fazla vermeyi öngörüyoruz. İşsizlik oranını 2023'te yüzde 10,9 seviyesinde bekliyoruz" diye konuştu. 4

YENİ PROGRAMA TAM DESTEK

■ Programa destek veren İTO Başkanı Sekib Avdagic, "Program, Türkiye'nin makro hedeflerine ve güncel sorunlarına yeni açılımlar getiriyor" dedi. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Yüksek büyümenin hedeflenmesi özel sektörümüze heyecan ve moral vermiştir" diye konuştu.

YENİ NORMAL DÖNEMİN YENİ YOL HARİTASI HAZIR

**TÜRKİYE
POZİTİF AYRIŞTI**
Bakan Albayrak, salgın döneminde atıldıkları bu politika tedbirlerini neticesinde, bu yıl Temmuz ayında ekonomik faaliyetin hızını bir normalleşme sürecine girdiğini vurgulayarak, "Bu anlamda politikam ve uygulamamla olan ülkelerin birçoğundan Türkiye olarak pozitif ayrıştık. Sanayi üretimi, satın alma yöneticileri endeksi, kapasite kullanım oranı, elektrik tüketimi ve güven endeksi verileri, ekonomide yılın üçüncü çeyreğinden itibaren güçlü bir V-şipi bir toparlanma eğilimine ve yıla sonuna kadar programın pozitif dönüşüne açıkla netleşiyor" diye konuştu.

3 yıllık
YEP'le
meydan
okuma

Ekonomik olumsuzluklara karşı 3 yıllık YEP hazırlayan Hazine ve Maliye Bakanlığı esnek bir model oluşturarak finansal olaylara anında müdahale edecek. Bakan Albayrak "Yeni Dengelenme", "Yeni Normal" ve "Yeni Ekonomi" temaları üzerine oturacak bu üç unsurun her birini meydan okuma olarak gördüklerini dile getirdi.

EKONOMİ SERVİSİ / İSTANBUL

Kovid-19 salgınında küresel ekonomide en az biri olarak gösterilen Türkiye, Yeni Ekonomi Programı (YEP) ile yeni normal dönemin yol haritasını belirledi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, bu seneki Yeni Ekonomi Programı'nın ana temalarını "Yeni Dengelenme", "Yeni Normal" ve "Yeni Ekonomi" olarak belirlediklerini bildiren, her birini ayrı bir meydan okuma olarak gördüklerini vurguladı.

2023 ENFLASYONU %4,9

Albayrak, Yeni Ekonomi Programı'nı (2021-2023) (YEP) Vergi Denetim Kurulu Ataşehir Hizmet Binası'nda düzenlediği basın toplantısıyla açıkladı. Birinci unsur olan yeni dengelenmenin, salgın makroekonomik denge ve finansal istikrar üzerinde olumsuz etkilerini ortadan kaldırılması, iç ve dış dengenin yeniden sağlanması, enflasyonun kalıcı olarak düşük tek haneli rakamlara indirilmesini ve cari işlemler açığının kapatılmasını ifade ettiğini aktaran "Enflasyonun 2020 yılı sonuna kadar yüzde 10,5'e gerilemesi, 2021 yıl sonuna kadar yüzde 8 olarak gerçekleşmesi, program dönemi sonunda ise yüzde 4,9 düzeyine gerilemesi hedeflenmektedir" dedi.

YENİ NORMALE
UYUM SAĞLANACAK

Programın ana temelardan "Yeni Normal"e değinen Albayrak, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını ile dünya genelinde sosyal ve ekonomik hayatın işleyişinin önemli ölçüde değişime uğradığını dile getirdi. Ekonomideki iş yapış

şekillerinin, davranışlarının ve tercihlerinin yeniden biçimlendiğini dile getiren Albayrak, "Program döneminde bu zorluklara en doğru yanıtı vermek, katma değerli üretimi destekleyecek iş süreç ve modellerini yaygınlaştırmak, yani 'Yeni Normal'e uyum sağlamak ikinci hedefimiz olacak" ifadelerini kullandı. Albayrak, programın üçüncü teması "Yeni Ekonomi"nin yenilikçi, yüksek katma değerli, ihracata dayalı, insan odaklı ve kapsayıcı bir kalkınma modelini temsil ettiğini söyledi.

6,2 MİLYON AİLEYE
NAKİT YARDIMI YAPILDI

Albayrak, bu hedeflere ulaşmak için tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de parasal ve mali genişleme adımlarının atıldığını hatırlatarak, şunları kaydetti: "Kovid-19 salgını sürecinde açıkladığımız destek paketlerinin toplam büyüklüğü 494 milyar TL ile milli gelirimizin yüzde 10'una ulaştı. İhtiyaç sahibi 6,2 milyon aileme 1.000'er TL'lik nakdi yardım yaptık. En düşük emekli aylığı 1.500 TL'ye yükselttik. Kısa çalışma ödeneğinin kapsamını genişlettik, süresini uzattık. 18,7 milyar TL tutarında kısa çalışma ödeneği, 4,4 milyar TL tutarında nakdi ücret desteği ve 3,6 milyar TL tutarında işsizlik ödeneği ile işçilerimize destekte bulduk. Böylece istihdamın sürekliliğini güçlü bir şekilde bu büyük krizden minimum etkilenmesi için bu adımları attık. 40 milyar TL tutarında SGK ve Bağkur primini ve 29,4 milyar TL vergi ödemesini erteledik. Sektör odaklı vergi indirimleri ile işletmelere destek olduk."

Eylem planında hedefler neler?

Programda bu yıl için büyümenin yüzde 0,3 düzeyinde gerçekleşeceği öngörüldü. 2021 için yüzde 5,8, 2022 ve 2023 yılları için de yüzde 5 olarak belirlendi. Bu yıl yüzde 10,5 düzeyinde gerçekleşeceği tahmin edilen enflasyon ise 2021 için yüzde 8, 2022 için yüzde 6 ve 2023 için yüzde 4,9 şeklinde yer aldı. İşsizlik oranının bu yıl yüzde 13,8 düzeyinde gerçekleşeceği öngörülen programda, bu oranın 2022'de yüzde 12,5'e, 2023'te yüzde 11,8'e ve 2023'te yüzde 10,9'a düşürülmesi hedeflendi.

YENİDEN DENGELENME

Yeniden dengelenmeye sağlayarak, yeni normale uyum sağlayarak program döneminde ekonominin güçlendirileceğini vurgulayan Albayrak, "Enflasyon ve cari dengedeki kırılganlıklar azaltacak, rekabet, teknoloji ve verimlilik odaklı stratejik

reformları hayata geçirmeye devam edeceğiz. Salgın sonrası küresel tedarik zincirinde ortaya çıkan aksamaları fırsata çevireceğiz. Bu kapsamda yenilikçi, yüksek katma değerli, ihracata dayalı, insan odaklı ve kapsayıcı bir kalkınma modeli uygulayacağız" diye konuştu.

YIL SONU HEDEFİ
POZİTİF BÜYÜME

2021 yılında, ertelenen tüketim ve yatırımların devreye girmesi ve turizm gelirlerindeki normalleşmeyle birlikte büyümenin yüzde 5,8 olmasını tahmin ettiklerini belirten Albayrak, "Normal-

leşme adımlarının etkisiyle bu yılın geri kalanında büyüme dördüncü çeyrekte bir miktar ivme kaybedecek olsa da yılın tamamında büyümenin pozitif olmasını ve yüzde 0,3 oranında bekliyoruz" dedi.

YILLIK 1 MİLYON
İSTİHDAM ARTIŞI

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, program dönemi boyunca istihdamın yıllık ortalama 1 milyon 336 bin kişi artması ve iş gücüne katılım oranındaki artışa rağmen işsizlik oranının kademeli olarak gerileyerek 2023 yılında yüzde 10,9 seviyesinde

gerçekleşmesinin öngörüldüğünü söyledi. Bakan, tarımsal üretim maliyetlerini düşürmek, çiftçilerin gelirini garanti altına almak ve gıda fiyatlarında istikrarı kabu sağlamak için girdi finansmanı ve avans mekanizmasını uygulamaya koyacaklarını dile getirdi.

30 SENELİK KONTRAT
DÖNEMİ BİTİYOR

2021 yılında yenilenecek kontratlardaki doğal gaz fiyatlarının doğal gaz kesfi kaynaklı olarak daha uygun düzeylerde oluşmasının enerji ihtiyacını olumlu yönde etkileyeceğini belirten Albayrak, "1990'ların o meşhur 25-30 yıllık kontratlarının sonuna

geliyoruz artık. Karadeniz'deki güzel haberin de etkisiyle önümüzdeki dönemde çok daha uygun düzeylerde oluşan enerji ihtiyacı fiyatlarıyla bu sürecin sonunda enerji ihtiyacını edeceğimiz, enerji ihtiyacından bir Türkiye'den söz ediyoruz ki Türkiye oraya gidiyor."

HİSARCIKLIĞU:
İSTİKRARLI
BÜYÜME

Türkiye Gözetim ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) planlanan adımları, Türkiye'yi 2023'e hazırlayacak bir yol haritası görevi üstlenerek yeni normale dönüş ve uyum için yol gösterici olacağını belirterek, "Böylece güçlü ve istikrarlı büyüme sürecine geçiş sağlayacağımızı düşünüyorum" ifadesini kullandı.

KAAN:
HEDEFLER
MAKUL

Müstakel Sanayici ve İşverenler Derneği (MİSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, "2020 yılında ekonomik büyüme oranının YEP'te öngörüldüğü şekilde hafif pozitif çıkması makul bir senaryodur. Böylece 2021'de Türkiye ekonomisinin bütçe etkisinden dolayı yüzde 5,8'lik hedefin çok uzağında düşmeyeceği tahmin edebiliriz. Bununla birlikte, devam eden dönemde ekonomik büyümenin yüzde 5 düzeyinde gerçekleşmesi için hem ekonomik etkinliğin ve verimliliğin artması gerekiyor" diye konuştu.

GÜLLE:
ODAKTA
İHRACAT VAR

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı İsmail Gülle, YEP'i heyecanla karşıladıklarını dile getiren, "Büyüme hedeflerine ulaşmak için ihracata, katma değerli üretime ve istihdamı çok daha fazla yoğunlaştıracağımızı ifade edilmemesi memnuniyet verici" dedi.

AVDAGIÇ:
2023 İÇİN
ÖNEMLİ

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagiç, ilk defa 2023'e erişen bir YEP açıkladığını hatırlatarak, YEP'teki hedeflerin yeni tip koronavirüs (Kovid-19) sonrası yeni dünyada yarışa ön sıradan başlamak ve 2023 hedefleri bakımından önemli olduğunu vurguladı.

BAHÇIVAN:
SANAYİYE
DESTEKLERİ
ÖNEMLİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan ise "Bu hedef doğrultusunda Türk Eximbank için çözümler yeni misyon çok önemli. Aynı şekilde Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası aracılığıyla KOBI'leri daha rekabetçi hale getirecek önlemlerin öngörülmesi de değerli buluyoruz. Ayrıca yeni OSB'lerin desteklenmesi bizim için önemli. Adına sevindirici bir gelişme" diye konuştu.

